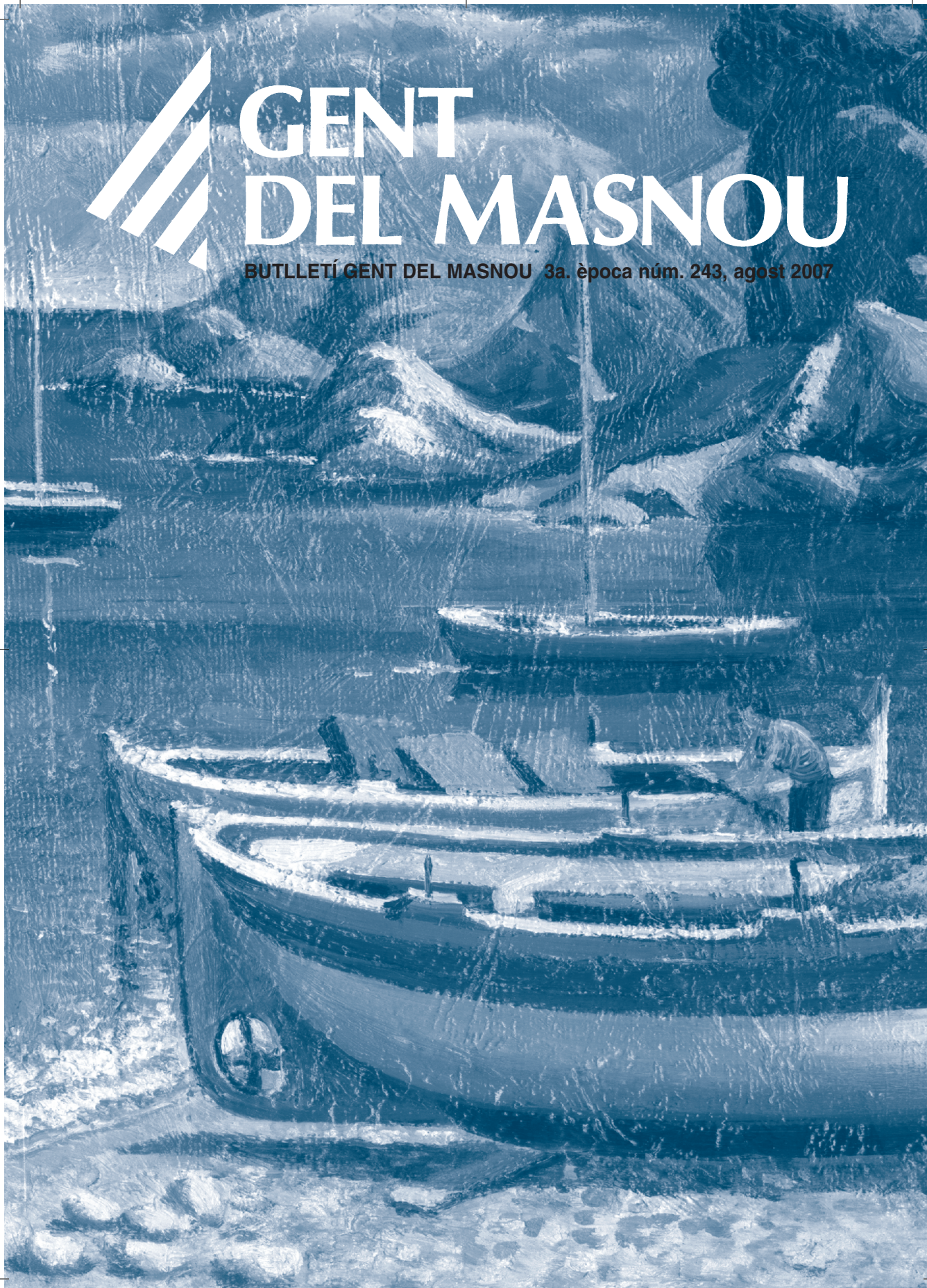

GENT DEL MASNOU

BUTLLETÍ GENT DEL MASNOU 3a. època núm. 243, agost 2007

PATENTS, MARQUES, DISSENYS

Marcel·lí Curell i Suñol
Agent de la Propietat industrial

Al Masnou: Sant Felip, 31

A Barcelona:

Passeig de Gràcia, 65 bis

T. 93 487 51 66 · Fax 93 488 03 21

mail@curellsunol.es

MASNOU

RELLOTGERIA - JOIERIA

descomptes molt interessants

Aprofiteu els últims mesos

Durant tot el temps de liquidació
el nostre taller de reparació continuarà
oferint el seu servei.

C/ Barcelona, 9 Tel. 93 555 07 76

QASHQAI

Condueix la música

TALLERS MASNOU

Genís Oliveras, S.l.

Exposició i venda: Àngel Guimerà, 14.

Taller: Puerto Rico, 28

Tel. Fax: 93 540 31 57

EL MASNOU

Alcon

Camil Fabra, 58 · Apartat de correus, 2
Tel 93 497 70 00 · Fax 93 497 70 10

Bulletí mensual de **Gent del Masnou**, associació cívico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció:

Palemó Anglès - Joan Bosch - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol

Portada: "Costa Brava" Oli (fragment) d'Alexandre Villà.

Correcció: Esteve Pujol

Disseny i muntatge: Taller de publicitat

Publicitat: 93 555 80 06

Impressió: Jobagraf

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g

Edició: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
Tel. 93 540 39 29
gentmas@suport.org
www.gentdelmasnou.org
08320 El Masnou

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

Primerísim

L'entitat *Gent del Masnou* restarà tancada per vacances del 4 d'agost al 7 de setembre. Bones vacances d'estiu.

Demanem a tots els socis i simpatitzants que vulgueu rebre informació de l'entitat *Gent del Masnou* que ens comuniquem la vostra adreça electrònica. Feu-ho, si us plau, a gentmas@suport.org

Editorial ESTIUEJAR

El mot estiuejar el tenim associat a la paraula vacances, que, segons el diccionari de sinònims i antònims de l'editorial Teide, vol dir temps d'*esbarjo*, *esgambi*, *solaç*, *repòs*, *lleure*, *folga*, *oci*, *llegada*, *descans*, *festes*, *vagues*... Déu n'hi do de les coses que es poden fer quan arriben les esperades vacances!

A la nostra vila l'estiueig o estiuejar venia associat també a l'arribada d'un notable contingent de persones –estiuejants– que cada any, en arribar la calor, acudien al Masnou per fer-hi estada temporal. La majoria procedien de la ciutat comtal; barcelonins amb arrels familiars masnovines i amb habitatges propis utilitzats com a segona residència. D'altres hi venien simplement atrets per la proximitat i la facilitat de comunicacions amb la ciutat, la qual cosa els permetia gaudir d'una bona estada en habitatges llogats o rellogats a preus raonables.

Entre uns i altres, el Masnou prenia un aire diferent, més cosmopolita, que es notava fins i tot en la manera de vestir dels estiuejants i dels qui els volien emular. Les botigues feien l'agost, el Casino s'omplia de gom a gom, els banys no donaven l'abast i la missa de dotze dels diumenges feia el ple. Eren altres temps que, en la perspectiva dels anys, fan de bon refrescar en la memòria.

Avui, però, l'escenari ha canviat radicalment i això d'estiuejar té unes altres connotacions derivades dels nous costums socials i de la transformació econòmica que ho ha capgirat tot.

Alguns d'aquells barcelonins (o els seus descendents) que venien temporalment al Masnou n'han fet estada permanent, fugint de les incomoditats i servituds de la gran urbs, que els queda a només vint minuts amb tren de rodalies.

Les segones residències han proliferat com els bolets a la tardor i moltíssims candidats a estiuejants han resolt individualment les seves necessitats o desitjos escampant-se per urbanitzacions i poblets que, tot i algunes dificultats, els ofereixen uns quants pins, aire fresc, platges o muntanyes a tocar i un mínim d'autenticitat.

Els vehicles s'han fet part indissoluble de moltíssimes famílies i la sensació de mobilitat i llibertat que proporcionen les quatre rodes –quan les cues ho permeten– fa que la corrua de cotxes sigui cada cop més considerable i que no hi hagi cap racó de la nostra petita geografia que quedi lliure d'un cotxe i dels seus ocupants gaudint de la fresca i d'una bona truita de patates a redós de qualsevol rierol o a peu de carretera, tant se val.

Darrerament, l'hàbit de viatjar arreu del mapamundi també s'ha imposat. Allò que era gràcia d'uns quants privilegiats, avui és a l'abast de moltes butxaques, ni que sigui aprofitant ofertes, rebaixes o massacrant la targeta de crèdit. La qüestió és que no hi ha racó de món que no sigui abastable per als més aventurers i agosarats.

Dites aquestes obvietats, més que conegudes, només ens resta desitjar-vos a tots, socis, amics i simpatitzants de Gent del Masnou que, sigueu on sigueu, al Masnou o vés a saber on, tingueu una felicitat estada i que l'estiueig us proporcionï tot l'*esbarjo*, *esgambi*, *solaç*, *repòs*, *lleure*, *folga*, *oci*, *llegada*, *descans*, *festes* i *vagues* que heu programat i que tant necessiteu.

Bon estiu a tothom.

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
A CONTRACOR per Ramon Serra i Roca.....	7
ELS DEU MANAMENTS DEL CONDUCTOR per J. Camps i Ortiz.....	9
NI UNA GOTA per Calet.....	11
HISTÒRIES DE LA VILA per Joan Muray.....	12
ARRAN DE SÒL per Pledebuit.....	16
ELS RELLOTGES DE SOL PARLEN per Esteve Pujol i Pons.....	16
CRÒNIQUES	
Concert de Festa Major de la Coral Xabec per Esteve Pujol i Pons.....	17
Nit de poesia i cant coral per Esteve Pujol i Pons.....	18
Visita a Can Teixidor per Teresa Vidal Tió.....	19
Gimcana familiar Festa Major per Vokalía recreativa.....	19
PARLEM DE LLIBRES per Pere Martí Bertran.....	20
IN MEMÒRIAM Alexandre Villà i Bassols per Joan Muray.....	21
ELS PAPERS PERDUTS per Joan Pijoan Jaqués.....	22
ERA CATALÀ CRISTÓFOL COLON per Josep Condeminas.....	23
.....	24
TEATRE CAPITAL per Rosa.Ma. Isart i Ma. J.R. Lucas.....	26
ENTRE MARAGALL I MARAGALL.....	27
LA NOSTRA MARINA per Palemó Anglès.....	29
GENT DEL MASNOU INFORMA.....	30
FOTSESES per Joan Bosch.....

COMERCIANTS DE L'AVINGUDA JOAN XXIII

óptica

el masnou

Joan XXIII, 39 · 93 540 30 81

**de l'11 al 25 d'agost
fem vacances**

Noves col·leccions en olles per a aquest estiu

A l'òptica de la Pl. de la Llibertat

Vacances del 6 al 26 d'agost

Pl. de la Llibertat, 13 - 93 555 78 12

Bones Vacances

Perruqueria
CrisAnd

Vacances del 13 al 27 d'agost

Horari:

De dimarts a dijous de 9,30 a 13,30 i de 15,30 a 19,30

El divendres de 9'30 a 19'30
El dissabte de 9 a 14

Lluís Millet, 119 • Tel 93 555 38 48
El Masnou

*La
llana*

*Llanes i cotons per fer mitja. Tenim totes les
novetats i colors ... i recorda:
si et venem la llana, et guiem el jersei!*

**Tot l'agost tancat.
Obrim el 12 de setembre**

*C/ la Garrotxa, 4 (passatge)
93 540 13 29 el Masnou*

**Papereria
Copisteria
Regals**

**Del 10 al 26
d'agost tancat**

Av. Joan XXIII, 41
tel. 93 555 85 00

**VIDEOCLUB
Sabaté**

**Especialistes en
cinema europeu
i d'autor.
Sala de màquines
les 24 h. del dia**

Joan XXIII, 34 93 555 57 01

ESPECIALISTES EN:

TENDALS, CORTINES, PARQUET FLOTANT

Mobiliari de jardí "Ketal".

Moble colonial

Av. Joan XXIII, 34 · T. 93 540 41 04

Tancat tot l'agost

Ctra. vella de Teià, 59 (enfront de l'Alberg)
T. 93 540 13 35

Obrert la primera setmana d'agost

PLE DE BO

Tot l'agost obert

PLATS DE TEMPORADA PER EMPORTAR

**Dissabtes, diumenges i festius
pollastres a l'ast**

**Cuinem per ecarrec qualsevol
plat**

Horari d'estiu:

De dilluns a dissabte de 11,30 a 15,30
i de 19 a 22,30
diumenge de 11,30 a 15,30

Joan XXIII, 44 · 93 555 52 08

pastisseria i bomboneria

Font

Vacances de l'1 al 29 d'agost

Navarra 100 · Tel 93 555 34 75
El Masnou

DOS MÉS DOS

Menjars preparats

Pollastres a l'ast

Vins i Caves

Xarcuteria selecta

Vacances del 13 al 27 d'agost

Navarra 100 · Tel 93 555 14 82
El Masnou

VREDESTEIN

MICHELIN

Jaume Estragués

Equilibrat electrònic Greixatges
Alineació de direcció

**VACANCES DEL 20
D'AGOST AL 3 DE SET.**

Av. Joan XXIII, 28.
Tel. 93 555 53 03

FLORES I PLANTES

ISABEL

**Tot l'agost
obert**

Joan XXIII, 66 · El Masnou
93 555 01 35

BÚSTIA OBERTA

Totes les cartes adreçades a la **Bústia Oberta** encara que es publiquin amb pseudònim o inicials- cal que portin les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, núm. del D.N.I. i signatura. L'extensió no excedirà de vint ratlles mecanografiades a doble espai; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o no publicar-les. **Gent del Masnou** no es fa responsable del contingut de les cartes; seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

Gimcana Festa Major

Realment, un no pot dir mai que ho ha vist tot.

Un grapat d'equips familiars convocats a dos quarts de deu del matí del diumenge de festa major davant del local de Gent del Masnou per fer una gimcana: increïble!

Crec que tots plegats pensàvem que estaríem sols, llevar-se havia costat de debò o sigui que un esperit competitiu inspirava els nostres cors. Ningú sabia quin era el premi, però s'havia de guanyar tant sí com no!

Començava la primera gimcana Festa Major 2007 amb un uniforme ben peculiar: tots equipats amb una fantàstica gorra que serà l'enveja de vilatans i vilatanes durant aquest estiu... i cap a la Nimfa, que ja són ganes! Alguns van preferir prendre el sol pel camí ral i d'altres passar pels carrerons a fi d'esbandir els contraris. Sigui com sigui, el quilometret que hi ha va començar a estovar les cames dels més menuts i alguns van poder contemplar per primer cop el singular tresor que "besa el sol cada matí". Unes preguntes d'alta dificultat i unes proves dignes d'uns jocs gimnolímpics amanien l'estada vora la mar.

A continuació, l'emplaçament més difícil, les mines de la Plaça d'Ocata. Els controls camuflats sota un

para-sol esmorzaven mentre els participants ens encomanàvem a certes entitats celestials per trobar-lo. D'aquí cap al Museu de Nàutica (sempre desxifrant rodolins), a la Plaça 11 de setembre, on pensàvem trobar algun polític cantant, i a la Plaça de la Llibertat, on, com tots sabeu, Sant Jordi ens esperava per fer mímica. Pel camí, preguntant a uns i altres quin edifici podia ser aquella foto, com es diu tal grup o aquell esdeveniment, robant ous o diaris i suant la cansalada a base de bé.

Val a dir que els del poble van quedar ple de bé i no es van perdre gaire, els que fa menys que són aquí van fer una teràpia d'integració intensiva que els ha fet capaços d'anomenar capitans de goleta, parades emblemàtiques del mercat, personatges il·lustres de la vila i els millors cafès per prendre un cigaló i jugar al dominó.

Tots reunits vora l'una al local de Gent del Masnou esperàvem el veredict, els menuts amb il·lusió, els grans amb l'orgull a flor de pell. Tot depenia d'haver endevinat la foto puzzle i, com si fos un mal presagi, resulta que era la capella del Cementiri. *Jo ja ho deia i no em fèieu cas!* exclamava un. *Quina xamba!* celebrava l'altre.

O sigui que ben peixats d'aperitiu, amb les butxaques plenes pel premi i el

cor joiós per la gesta, ens encaminàvem cap a casa... que a la tarda hi ha màgia al carrer Pere Grau! Ah, per cert, potser volíeu conèixer el premi? La resposta l'any vinent a la II Gimcana de Festa Major, que jo ja m'estic llegint les obres completes d'un il·lustre historiador masnoví!

Joan Marc

CARTA OBERTA A L'ALCALDE DEL MASNOU

Sr. Alcalde, els usuaris del bus ARAGÓ estem molts queixosos pel transport de la nostra vila. Segons l'horrari establert, ha de passar cada mitja hora, però moltes vegades passa dels quaranta-cinc minuts. Amb la nova adquisició del petit bus no s'ha tingut en compte els usuaris, ja que

la majoria, com a gent gran, hi tenim dificultats amb la mobilitat, i el nou bus, en ser tan petit, fa que moltes vegades hem d'anar drets, amb el perill que això comporta per a nosaltres. A més, tingueu present que el nostre poble és ple de pujades i baixades. Amb aquest bus, les frenades i sacsejades són molt seguides. Un altre problema són les escales, que en dificulten l'accés.

I també seria d'agrair que la música fos apta per a tots els usuaris (ni flamenc ni sardanes).

No cal dir que haurien d'allargar el recorregut de la línia i tenir en consideració les persones que viuen més amunt del mercat municipal, direcció poliesportiu.

Ben atentament.

Joaquima Oliver

Acció Cívica de Gent del Masnou

Vols ajudar les persones necessitades?

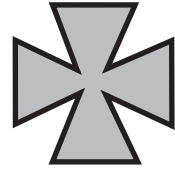
Tu pots ser un dels nostres.

No t'hi pensis.

Truca'ns.

93 540 39 29

Tots junts farem una bona feina.

FARMACÈUTICS DEL MASNOU

24 hores al seu servei

Dies en què les farmàcies del Masnou estan de guàrdia

Agost 2007

1	dimecres	Fàbregas
2	dijous	Viayna
3	divendres	Dominguez
4	dissabte	Dominguez
5	diumenge	Dominguez
6	dilluns	Riera
7	dimarts	Fàbregas
8	dimecres	Viayna
9	dijous	Dominguez
10	divendres	Aymar
11	dissabte	Ocata
12	diumenge	Ocata
13	dilluns	Fàbregas
14	dimarts	Dominguez
15	dimecres	Dominguez
16	dijous	Aymar
17	divendres	Ocata
18	dissabte	Riera
19	diumenge	Riera
20	dilluns	Viayna
21	dimarts	Dominguez
22	dimecres	Aymar
23	dijous	Fàbregas
24	divendres	Riera
25	dissabte	Fàbregas
26	diumenge	Fàbregas
27	dilluns	Dominguez
28	dimarts	Aymar

29	dimecres	Ocata
30	dijous	Riera
31	divendres	Fàbregas

Setembre 07

1	dissabte	Viayna
2	diumenge	Viayna
3	dilluns	Aymar
4	dimarts	Ocata
5	dimecres	Riera
6	dijous	Dominguez
7	divendres	Viayna
8	dissabte	Dominguez
9	diumenge	Dominguez
10	dilluns	Riera
11	dimarts	Riera
12	dimecres	Fàbregas
13	dijous	Viayna
14	divendres	Dominguez
15	dissabte	Aymar
16	diumenge	Aymar
17	dilluns	Riera
18	dimarts	Fàbregas

Diada nacional de Catalunya

AYMAR (Maricel)	Almeria, 14	93 555 03 81
DOMINGUEZ	Enamorats 2, (Enfront Estació del Masnou)	93 555 59 36
FÀBREGAS	Navarra, 68	93 555 19 79
OCATA	Sf. Domènec, 1	93 555 33 08
RIERA	J.Llimona, 22 (Enfront C.Nàutic)	93 555 08 55
VIAYNA (M.J.Cardona)	Prat de la Riba, 23	93 555 04 03

Els serveis de guàrdia són de 9 del matí a 9 del matí
El dissabte a la tarda està oberta només la farmàcia de guàrdia

A contracor

Per Ramon Serra i Roca

La pluja relliscava suau en les tendres fulles del blat de moro. Repenjat a l'ampit de la finestra veia passar les hores, lentes i tedioses, escoltant-se amb el murmuri dels gotims repicant en el seu nas. Vora d'ell, amb un somriure perpetu la Yunika cuinava asse-guda a terra, amb un tres-peus de ferro més que recremat i unes cassoles del mateix pelatge. La llenya humida fumejava com un vell vapor del Mississipí; però ella, acostumada a la diària tasca, seguia ensenyant-me les dents de nacre i aquell cos que van regalar-li els àngels sense ella demanar-ho.

El perfum de les espècies i la dolçor dels mangos omplien les narius de colors suaus que es relaxaven intentant flairar tot l'aire de la petita cambra, barrejat amb la fortor del fum d'arrels estranyes.

Bullia l'arròs amb la força de la mare terra; una mica més enllà, sobre un pedris, els trossos de cabra que donarien sentit a aquell àpat de festa. Els homes blancs eren els convidats solemnes d'aquelles poques cases escampades enmig de la verdor de la muntanya. Els ulls es perdien cel enllà, però el cervell restava presoner de les meravelles properes. La comunicació per vibracions, la posició de les mans, els sospirs de calma i ella allà davant, com una vestal carregada de parracs, radiant com la llum de la lluna en el temps que els llops canten les cançons de la selva i tothom atura els seus deures per escoltar els udols d'amor, de passió sexual desenfrenada. Pobre animal de cor ferit (va pensar amb tristesa), jo també voldria despullar-me i cridar com un orat que ha perdut el nord de la vida i restar aquí per sempre, entre la bellesa i la salvatgia, ben lluny de l'horror previsible de les nostres mesquines vides de posseïdors de banalitats, de pams i pams de terra erma, de ventres gegants sense vida, tan sols plens de greix i colesterol, una ruïna.

La germana petita tus i escup i fa feredat escoltar el rum-rum dels seus pulmons petits, de nena condemnada per un paludisme ferotge, que li posa en els seus ulls, grossos i rodons, un polsim entelat de tristesa. La seva medicació per un mes valdria en di-ners dos euros, és un preu molt petit, però en aquest racó de món perdut és on la teoria del Senyor Darwin de la selecció natural de les espècies funcionaria com ell deia: El fort viu, el feble mor.

En el nostre món de cotó fluix no entenem el dolor i ens aferrem a la vida desesperadament. La nostra condició de primer món ens fa febles davant la mort. Ells per bé o per mal hi conviuen cada dia i no s'esgarrifem com nosaltres, que ens queixem si l'ambulància arriba cinc minuts tard.

A la cambra que fa les funcions de cuina, només hi resten unes brases rogenques que tintinegen enmig de la foscor. L'Aliou, el nostre contacte i amic, ens demana que ens apresseem per menjar. Ho fem amb els homes, les dones menjaran després i no cal insistir-hi, el cap és el qui diu com es fan les coses i fins i tot els convidats estan sota la seva tutela. Amb llum de quinqué de petroli ens mengem

l'arròs i una petita part de la cabra que hem vist matar al matí a primera hora a l'estil musulmà, deixant-la dessagnar després de tallar-li el coll.

Acabat el sopar i quan ja és negra nit, s'acosten a la casa veïns dels voltants i fan petar la xerrada. La gent gran és la més respectada i la que talla el bacallà. No entenc res del que diuen i de tant en tant l'Aliou me'n fa cinc cèntims en francès.

Abans d'anar-nos-en a dormir, sortim a fitar l'estelada nit i d'amagatotis del "patrón" xarrupar-nos un parell de whiskys. Per a ells és una falta de respecte que beguem alcohol davant seu, són molt religiosos i nosaltres un xic viciuosos. Cal respectar-se. Allò tan vell de contents i enganyats.

La nit en aquestes muntanyes deixa-des de la mà de Déu impressiona d'allò més. Sentim tota mena de sorolls, de petits animals, del proper camp de blat de moro, quan les canyes es vinclen amb el vent.

Aquest vespre, mentre nosaltres dormim, el clan familiar discutirà el futur de la Yunika, que vol dir ni més ni menys que amb qui la volen casar. Ella té quinze anys acabats de fer i el resultat de les deliberacions és prou trist. Un cosí llunyà de l'Aliou, amb prop de seixanta anys, s'emporta el premi.

A voltes en els paradisos naturals passen coses que no ens agraden, però forma part del codi no escrit del viatger, respectar fins i tot el que no entens i el que tu no faries mai. És dur, però la vida en un entorn de somni a voltes pot ser un malson.

PD. Els fets narrats, els vaig viure juntament amb el meu company navarrès Carlos en un llogaret perdut de la muntanya al bell mig de Guinea Konacry el juliol del 2006.

Busca una casa? Potser un pis? Vol comprar? O té intenció de vendre? Prefereix un lloguer?

Gestors immobiliaris del Masnou

No ho dubti, vingui'ns a consultar i l'orientarem

Ceigrup
Immobiliàries

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA ACAYETANO

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou - www.meslloc.com

T/ 93.555.69.03

Finques Puig SL

Serveis immobiliaris en general

Administració i **API**

venda de pisos, cases i rústiques.

Propietat horitzontal
Assessoria jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou

Tel. 93 555 10 60 / 17 61 • info@finquespuig.net

ASSESSORIA IGLESIAS

FISCAL · LABORAL

COMPTABLE

ASSEGURANCES

GESTIÓ IMMOBILIÀRIA

GESTIÓ DE TRÀNSIT

Sant Miquel, 21, A, baixos · 08320 El Masnou

Tels. 93 540 40 53 · 39 95 · fax. 93 540 40 53

FINQUES

MAS

EXPERTS IMMOBILIARIS

MÉS DE 45 ANYS EN PRIMERA LÍNIA

Torres · Cases típiques de poble · Cases
adossades · Locals comercials · Pisos

Prat de la Riba, 69 · Tel. 93 555 17 59

El Masnou

www.finquesprat.com

PRAT DE LA RIBA, 15 · 93 555 11 49

El Masnou

www.expofinques.com

Roger de Flor, 31
cantonada amb St. Miquel
El Masnou

Comprém el
teu pis al
comptat amb la
màxima
valoració

Així de fàcil.

Consulta'ns avui mateix
sense cap compromís!

93 540 50 80

Expofinques és la primera immobiliaria avalada per
l'Organització de consumidors i Usuaris de Catalunya (OCUC)

Els Deu Manaments del Conductor

Per Joan Camps i Ortiz

M'agrada que el Vaticà s'hagi involucrat dictant els Deu Manaments del Conductor. Havien passat molts anys des d'aquells altres deu, diuen dictats a Moisès en el Sinai pel mateix Déu. Doncs amb franquesa, una vegada rellegits els genuïns litografiats a la pedra i aquests nous de redacció terrenal editats en tecnologia digital, haig de dir que m'han semblat bé i m'agradaria que aquest nou decàleg del conductor tingués major eficàcia que la famosa tolerància zero de l'exconsellera Tura i, posat a demanar, que s'apliquessin millor que el capriciós radar del senyor Saura, que ha denunciat injustament vuit ciutadans, que ara o demostren la seva innocència o hauran de pagar la sanció econòmica i al seu carnet els quedarà marcat pels antecedents de conducció temerària.

Jo em sento esperançat, ja que si tenim en compte el sermó que cada matí emet la COPE, veu oficial de la Conferència Episcopal que pregona que la meitat d'Espanya està del costat del Vaticà, ja podem comptar que amb aquest nou decàleg, en no produir-se els accidents de trànsit causats pels catòlics, apostòlics i romans, les morts i els ferits a les carreteres quedaran reduïts a la meitat. Em preocupa, però, que aquest recompte de la COPE dels conductors que segueixen les indicacions del Vaticà hagi estat també falsejada, ja que les dades donades de les manifestacions que la Conferència Episcopal Espanyola ha recolzat contra el govern de Zapatero han estat, si no increïbles, contradictòries a les dades donades per les policies municipals o a les dades que dona l'infal·lible compte de la vella, que diu que a dues persones i mitja per metre quadrat, un milió de manifestants amb pancarta inclosa atapeïrien vuit quilòmetres de Paseo de la Castellana.

En realitat, aquesta vegada jo no volia desferenar el cotxe de la meva imaginació topant amb l'església, últi-

mament tinc massa fronts oberts i, no sent Superman, aquest segur que em superaria. Jo només volia escriure sobre l'espectacular reparació del matador de toros José Tomás encapçalant cartell amb Finito de Córdoba i Cayetano a la Monumental de Barcelona. Aviso per endavant que la meva afecció al circ dels toros em ve de quan tenia catorze anys, quan treballava d'aprenent de dibuixant litògraf al costat del senyor Alcover. Una vegada vaig gosar dir-li: "Senyor Alcover, a mi les curses de braus em semblen una salvatjada". El meu mestre, que ho era treballant sobre la pedra de Senefelder, va mirar-me empenyat igual que la vegada que m'havia descuidat la D dels crèdits del director de cinema Edmund O'Brien en el magenta del pesquí de la pel·lícula *No Estamos Casados*, interpretada i farcida per la

inefable Marilyn Monroe. En aquella ocasió, vaig haver de dibuixar una sola D sobre una planxa de metre per setanta centímetres i, a la Litografia Sabadell de Barcelona, van haver de reimprimir dos mil cartells per afegir la D que jo m'havia descuidat. Per postres van obligar el senyor Alcover a indemnitzar-los no pagant-li la factura de les cinc planxes corresponents als cinc colors que componien el pòster original del famós dibuixant Jano.

La meva submissió d'aprenent m'obligava doblement. D'una part pel gran respecte que tenia al mestre litògraf que m'ensenyava un ofici fascinant i, d'altra part, perquè la meva diatriba de fòbia taurina havia estat l'expressió retòrica del marrec que jo era, xafarder i àvid de posar cullerada a les converses de la gent gran.

"Mira, Joan -va dir-me-, abans de

salvar els toros del circ taurí hauríem d'ocupar-nos d'altres salvatjades, com, per exemple, els martiris xinesos que apliquen als sospitosos d'activitats polítiques quan els porten als calabossos de la Via Laietana". L'Alcover tenia una gran capacitat de sorprendre'm i aquella vegada no va ser-ne una excepció, ja que jo havia opinat dels braus sense saber-ne res i de presos polítics encara en sabia molt menys.

"El problema de les curses de braus" continuà dient "radica en el fet que has d'anar vint vegades a la plaça per veure deu minuts escassos de bona feina i, al marge de la sang i el sofriment de l'animal, alguns segons d'estètica artística irrepetible i, a vegades, de genialitat incomparables"; al final va aconsellar-me "si vols que t'agradi els toros, mira'ls al NO-DO on sempre surt el bo i millor de la temporada taurina"

Vaig seguir el consell del senyor Alcover i d'aquí em ve que des d'aleshores tinc una certa afeció per

les curses de braus que, si bé ja no surten al NO-DO, sí que s'emeten per televisió. Així doncs, en veure el rebombori que es va armar a la Monumental per l'aparició del matador de toros José Tomás, vaig xocar amb la greu contradicció que suposa la meua simpatia per l'art de torejar i el meu desig d'evitar el sofriment dels animals. Jo, que sóc contrari a prohibir, vaig preguntar-me: "Què s'hauria de prohibir, les curses de braus o matar toros?" Aleshores vaig recordar-me de l'últim estofat de cua de brau que havia menjat al restaurant Leopoldo i, desprenent-me de tota hipocresia, vaig concloure: havent-t'hi l'arxiu del NO-DO i el de la Televisión Española, que tenen perpetuades les millors curses de braus de la història, no cal mantenir aquesta salvatjada de circ romà; però, per Déu, que segueixin matant toros, ja que si mates un animal per menjar-te'l no fas res més que complir la llei natural que, per instint, compleixen la majoria dels animals com a resultat de la

creació.

Jo he estat temptat de preguntar a la COPE quin parer podria tenir la Conferència Episcopal respecte a les curses de braus, però m'ha semblat que la resposta ja era òbvia en els primers Deu Manaments, on el cinquè sentència: No mataràs. Si no era prou, també ho diu en el primer dels nous Deu Manaments del Conductor: No mataràs. Així doncs, una vegada més correspon a l'Espanya Catòlica, Apostòlica i Romana decidir si els toros continuen o es limiten als arxius del NO-DO i de la TVE. Seria una veritable solució salomònica, però a qualsevol afecionat de veritat a les curses de braus, això pot semblar-li un pecat, ja que pretendre gaudir dels toros per cine o televisió és l'equivalent a voler gaudir fent l'amor amb preservatiu i el preservatiu tothom sap que és un pecat gros entre els més grossos i, per als més primmirats, un pecat igual o fins i tot pitjor que matar.

JORNADES EUROPEES DEL PATRIMONI

El proper mes de **setembre** se celebraran a tot Europa les Jornades sobre el Patrimoni.

El Patronat Municipal del Masnou té previst, entre altres actes, realitzar dues activitats que, amb el nom de "Passejades pel Masnou", es faran:

Dia 29 - El Masnou, terra d'indians.

Molts catalans i masnovins es veien atrets pel comerç amb Amèrica i hi empenyeren el viatge.

Alguns fracassaren, però altres tornaren amb riquesa i gustos exòtics: els indians. Al Masnou em trobem exemples

més austers que a la resta de Catalunya. Aquest itinerari mostra part del llegat que ha arribat als nostres dies.

Dia 30 - El cementiri, un museu a l'aire lliure.

Amb aquesta visita es vol donar a conèixer el nostre cementiri, mirat com un museu, herència de la nostra història. Dissenyat el 1860 per l'arquitecte masnoví Miquel Garriga i Roca.

Hi veurem grans obres d'art, perso-natges i fets

destacats dels darrers cent anys.

La nostra entitat col·laborarà en aquestes diades fent-ne les inscripcions de tots els interessats; a partir de l'1 de setembre, cada tarda de 6 a 9 (de dilluns a dissabte) al local social.

Gent del Masnou
Dr. Agell, 9
93 540 39 29
El Masnou

NI UNA GOTTA...

Per *Calet*

Fotografia de *Jaume Boadella*

D'un temps ençà, una petita colla de jubilats i migjubilats del Masnou fem unes sortides a peu per camins i corriols dels voltants del Masnou, Alella i Teià.

Entre nosaltres en diem «les dillunades» perquè sempre sortim en dilluns. Motxilla a l'esquena, l'entrepà, el bastó, la gorra i ganes de triscar muntanyes amunt. Aquest és el senzill bagatge que ens acompanya cada setmana, mentre caminem, refem amistats que vénen de lluny, xerrem de tot una mica, arreglem el país i posem a ratlla el colessterol, el sucre i totes aquestes cabòries pròpies dels qui ja no som tan joves.

En el decurs de dues d'aquestes "dillunades" hem estat testimonis presencials de dos fets, decebedors i força tristos, que fan evident que tot això de la creixent sequera dels boscos i les fonts del nostre entorn més proper va de debò.

El primer toc d'atenció va ser el passat 25 de juny en arribar a la coneguda font d'en Gurri, a la vessant de ponent de la carena que separa Font de Cera i els termes de Santa Maria de Martorelles i la Conreria. Feia molts anys que n'haviem perdut la pista (de quan anàvem d'excursió amb els minyons de muntanya, i d'això ja fa molt de temps!...) i, de més recent, havíem intentat de retrobar-la en un parell d'ocasions, sense èxit. Els antics mapes de l'Alpina no ens podien ajudar gaire, desdibuixats i obsolets amb el traçat de noves pistes de muntanya i la desaparició d'antics camins i dreceres cruspits pel creixement anàrquic dels boscos i les urbanitzacions.

De lluny, uns arbres alts de ribera que treien el nas per damunt del bosc de pins foren com els fars que assenyalen el port. Efectivament, n'haviem localitzat l'indret. Arribats a la font, primer desengany: ni rastre d'aigua. No s'escolava ni una gota d'aquell broc de ferro, eixut i rovellat, que com una trista sonda s'endinsava a les entranyes de la font sense trobar-hi més que la fosca buidor i el silenci.

Per acabar-ho d'espatllar, en un rètol penjat d'un dels arbres que encerclen la font, s'hi podia llegir: "Aigua no potable". De quina aigua ens parlava? Més valia que hi diguéis: "Tancat per defunció"!

El segon episodi es va produir el dilluns 9 de juliol a la font de Sant Mateu, aquell indret ombrívol, tothora acollidor, presidit per la majòlica del sant que li dona nom (sortosament no malmesa per les bretolades dels incontrolats). Pau i que duri.

Del broc situat als peus del sant ja no en brollava ni l'escadusser rajolí que hi havíem trobat en les sortides anteriors, ni se sentia la dolça cantarella de l'aigua en repicar sobre les humides lloses de la font. Quin desencís. Mai, mai des que tinc consciència d'haver pujat a Sant Mateu, havia trobat la font muda i eixorca, sense ni una gota d'aigua.

Els caminaires, capcots, vam esmorzar asseguts al pedrís que limita la font, compartint les cantimpleres d'aigua que dúiem de casa i també –tot s'ha de dir– la bota de vi d'en Josep, que fa tan bo de traguejar.

De retorn, després de saludar el sant i d'encomanar-li que aquesta sequera no sigui irreversible, vam desfer el camí per la Cornisa i, muntanya avall, cap al cementiri fins a retrobar l'amable arbreda de la riera de Teià. Quatre gambades més enllà, la marinada ens acompanyà fins arribar al Masnou.

Durant el camí de tornada, mig moixos, no vam parar de reflexionar i elucubrar sobre les conseqüències del canvi climàtic i tota la lletania de l'escalfament del planeta, les emissions descontrolades de CO₂, les pluges mal repartides, la sobreexplotació dels aqüífers, les infraestructures agressives amb l'entorn natural, els incendis forestals, etc. etc.

Com cada dilluns, havíem gaudit d'una bona sortida; però aquest cop amb el regust amarg d'allò que, tot i ser prou conegut, et sorprèn i neguiteja. La natura ens ho escriu cada dia de moltes maneres i nosaltres, la humanitat, com si no fos cosa nostra, seguim fent el desentès mirant cap a l'altra banda.

Com deia Bob Dylan a la cançó: "...fins quan seguirà l'home girant el cap per tal de no veure-hi clar...?"

Històries de la vila

Per Joan Muray

Tres projectes frustrats del Masnou

Un FAR AL CAMPANAR el 1895, un TRAMVIA el 1900
i un PORT als anys 30

D'aquests tres projectes que no arribaren a terme, només un d'ells no ha estat mai més proposat o fet, encara que fos en part, el del tramvia. Dels altres dos, tant el port com el far, n'hi ha, encara que no com foren projectats en aquelles dates. Ara ambdós estan englobats dins el port esportiu.

Anirem veient-los un per un i en comentarem tot el que se n'ha trobat, que en algun, com al far i al tramvia, és prou extens i interessant, i en canvi del port només n'hi ha un dibuix acolorit, a tall de plànol.

EL FAR

D'aquest far, que en realitat era tan sols una llum potent que els pescadors del Masnou havien sol·licitat a l'Ajuntament de la vila per poder regir-se de nit quan sortien a pescar, en tenim la carta que el Consistori va trametre als sol·licitants.

Diu així:

Sesión 3 octubre 1895. Sr. D. José Sampera, D. Gabriel Bertran y demás firmantes. Alcaldía – Masnou 28 Agosto de 1895.

Como resolución a la instancia que Vdes. y varios otros firmantes dirigieron a este ayuntamiento pidiendo se estableciera una luz fija y permanente durante todas las noches del año en el campanario de la Iglesia Parroquial de esta villa, con el objeto de que sirviera de guía para poderse situar en el mar los botes y barcas dedicadas en estas aguas al ejercicio de la pesca. La Corporación de mi presidencia en sesión del día 22 de los corrientes tomó el siguiente acuerdo:

“Visto y enterado el Ayuntamiento; Considerando que el establecer una luz faro en la Torre de la Iglesia de esta villa según se solicita sería objeto de

entretenida y larga tramitación, así para obtener el permiso de la autoridad eclesiástica de quien se debería recabar para fijar la luz en el punto indicado, como para alcanzar la concesión del faro por el Instituto Hidrográfico y demás autoridades marítimas de quien tendría que obtenerse. Considerando etc... (cópiese hasta donde dice “Como espera el ayunt”).

Lo que comunicamos a Vds. para su inteligencia y efectos procedentes. Dios etc. Masnou, agosto de 1895”

Com heu vist, es tracta de l'esborrany que feren a l'alcaldia per ser fet degudament i enviat als interessats.

Fou un far vist i no vist, ja que la sol·licitud feta pels pescadors masnovins va quedar ja encallada o, dit en termes de pescadors, va quedar “enrocada” al primer escull, la roca plana que es trobava davant del Masnou.

El motiu pel qual fou desestimat no el sabem, però tant podria ser que l'Ajuntament hi veiés

Campanar de la Parròquia de Sant Pere tal com era el 1895, quan volien que s'hi instal·lés un far.

massa problemes a superar de les autoritats de marina o eclesiàstiques, com que haguessin topat ja d'entrada amb aquests darrers, que eren qui havien de tenir el far a “casa seva”.

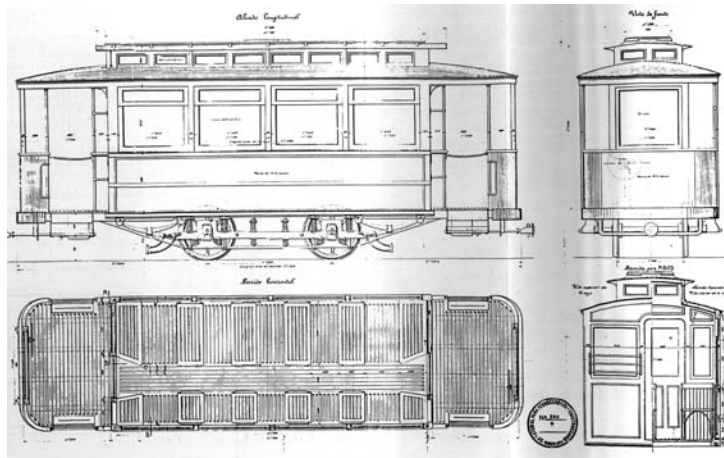
EL TRAMVIA

Aquest projecte fou potser el que més en ferm es va presentar i el que hauria tingut més possibilitats de reeixir.

En realitat era el projecte de tramvia elèctric que aniria entre Barcelona i el Masnou, que, a més, comptaria amb una bifurcació que arribaria a Mataró passant per Tiana, Premià i Vilassar de Dalt. Un llarg i atzarós recorregut.

La notícia va sortir al número de la revista “Industria e Invençiones”, publicada a Barcelona

el 27 d'octubre del 1900. Al cap d'una any, però, el 24 d'octubre del 1901 es va començar l'obra entre Badalona i Montgat i s'inaugurà el 8 d'agost del 1903, quan es va electricificar el tramvia de vapor de la línia Barcelona a Badalona. La prolongació fins al Masnou es va veure estroncada per una llei del 21 de desembre del 1910, al·legant que el tramvia fins al Masnou podria causar molèsties a la carretera; sembla ser que al darrere hi havia l'ombra poderosa de la companyia del ferrocarril Madrid-Saragossa-Alacant (M.Z.A.), que explotava la línia entre Barcelona i Mataró, la qual veia que aquest projecte podria perjudicar els seus interessos. Del mateix projecte va sorgir la idea de fer una línia que portés des de l'estació del ferrocarril

Plànols del tramvia entre Montgat i Tiana, que hauria estat el mateix que per al Masnou.

de Montgat fins a Tiana, ja que aquesta població estava força aïllada del seu veïnat de Montgat i les Mallorquines, els quals no s'independitzaren de

Tiana fins al 1936.

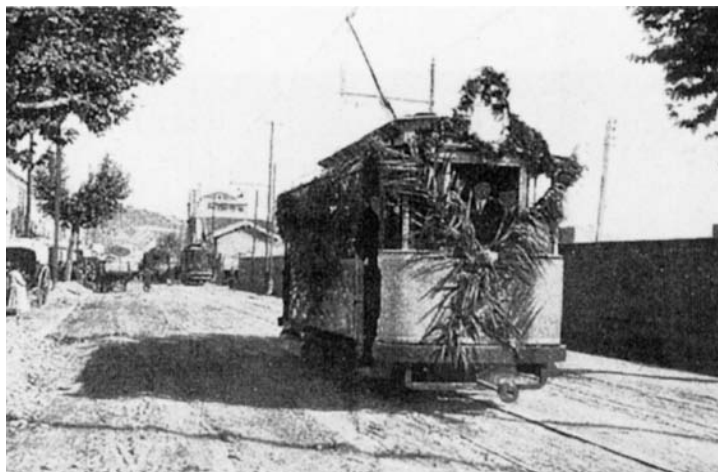
El projecte referent al Masnou fou estudiat minuciosament, segons podem constatar per l'informe que en féu l'arquitecte municipal (1), en el qual informa a la Comissió Municipal Permanent.

L'expedient fou presentat a l'Ajuntament del Masnou per la societat "Los Tranvías de Barcelona, S.A.", del qual hem tret el gra de la palla, alhora que traduït, per poder veure el que realment ens pot interessar. Diu així:

"Analitzada minuciosament la Memòria del "Proyecto de Tranvía Eléctrico a Badalona y Masnou, desde Barcelona" hi veiem diferents qüestions: I Origen i final del trajecte que recorrerà el tramvia. II. Avantatges del Tramvia sobre el Ferrocarril. III. Via única i via doble. I IV. Esdevenidor de la carretera de Madrid a França. ... l'origen era al Passeig de Sant Joan de Barcelona... i el final a l'Estació del Ferrocarril del Masnou, fet que consideren totalment erroni, ja que la vila del Masnou té uns trets especials, que la converteixen en un cas únic a l'estat espanyol (el fet de tenir dues estacions i la del Masnou està en un extrem de la vila), tenint una extensió

COTXE	1	2	3	4
Any construcció Constructor	1915-1916 Fundicions Can Girona Barcelona	1915-1916 Fundicions Can Girona Barcelona	1915-1916 Fundicions Can Girona Barcelona	1915-1916 Fundicions Can Girona Barcelona
Llargada Amplada Alçada	7,25 metres 1,92 metres 2,15 metres	7,25 metres 1,92 metres 2,15 metres	7,65 metres	6,42 metres 1,92 metres 2,81 metres
Trucks Eixos Distància eixos Diàmetre rodes Frens	Brill 21 E 2 1.829 mm 800 mm Mecànic + elèctric	Brill 21 E 2 1.829 mm 800 mm Mecànic + elèctric	Brill 21 E 2 ? 800 mm Mecànic + elèctric	? 2 ? 800 mm Mecànic
Places assegudes Plataforma anterior Plataforma posterior Disposició seients	18 7 8 2+1, orientables més 4 fixos	18 7 8 2+1, orientables més 4 fixos	18 9 10 2+1, orientables més 4 fixos	13 6 6 2+1, orientables més 4 fixos
Motor Fabricant Tensió Potència	G.E. 500 C.C. 2 x 35 C.V.	G.E. 500 C.C. 2 x 35 C.V.	Siemens 500 C.C. 2 x 35 C.V.	- -
Caixa: construcció Sostre Enllumenat	Fusta i planxa ferro de 1,5 mm Lluerna Incandescent	Fusta i planxa ferro de 1,5 mm Lluerna	Fusta i planxa ferro de 1,5 mm Lluerna	Fusta i planxa ferro de 1,5 mm Arrodonit
Sistema presa corrent elèctrica	Tròlei de pèrtiga	Tròlei de pèrtiga	Tròlei de pèrtiga	-

Quadre de dades del tramvia Montgat-Tiana.

El tramvia Montgat-Tiana a l'estació del veïnat de les Mallorquines, el dia que es va inaugurar.

d'edificacions de més de dos quilòmetres i mig (aleshores), i que per això la companyia del ferrocarril va concedir les esmentades estacions... la vila del Masnou (diu l'informe) té un centre tan caracteritzat (el situa entre la plaça del Mercat i l'Ajuntament) que ni els nostres néts no el veuran (diu) mai desplaçat (2).

...de tres solucions que donava com a límit final, la millor, deia, era la de final de poble, venint de Barcelona, ja que així, no sols serviria també per als pobles d'Alella i Teià, sinó que també serviria per desplaçar-se d'un extrem a l'altre als mateixos masnovins.

...a la Memòria donada per l'enginyer de la Companyia es deia que el tramvia seria més

còmode per als usuaris que el ferrocarril, ja que el podrien agafar més a prop dels seus domicilis i dins uns horaris més freqüents que el tren. L'informe de l'arquitecte municipal puntualitzava que aquest problema no anava amb el Masnou, ja que era l'única població amb una estació i un baixador, on a més el bitllet entre ambdues costava 0,10 pessetes.

... la Companyia volia posar dues vies d'una amplada d'1,435 m a la zona central de la carretera.

... a l'informe municipal es deia que la circulació per carretera en sortiria perjudicada i que seria bo que, en fer les obres del tramvia, també s'eixamplés la carretera (3).

...conclou l'informe municipal

amb una sèrie de documents gràfics, com plànols generals, plànols de detall, etc., i un munt de dades tècniques (4).

... després de comentar les Condicions Facultatives sobre el projecte, detalla les tarifes que haurien pagat els usuaris del tramvia, que eren les següents: 0,25 ptes. per viatger i quilòmetre; 0,45 ptes. per tona i quilòmetre; i de 0,05 per cada 10 quilos d'equipatge i quilòmetre.

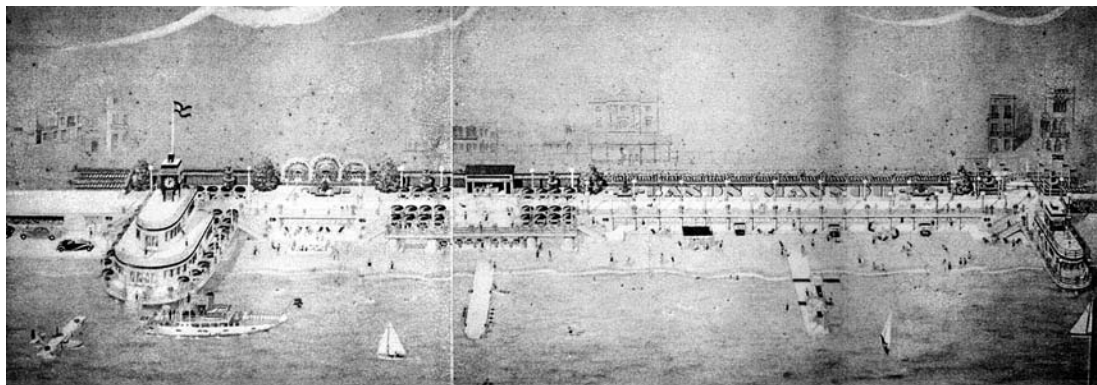
... acabava l'informe de l'arquitecte municipal dient que veia el projecte beneficiós per al Masnou i que contribuiria al progrés de certs sectors de la vila. Estava signat el 8 de juny del 1926.

UN PORT ESPORTIU

D'aquest darrer projecte fonèdic, en tenim poques referències o, millor dit, molt poques, especialment de documental escrita, ja que és totalment nul·la; però, a canvi, n'hi ha un magnífic plànol molt detallat.

Al projecte, que no porta data, s'hi poden veure automòbils i per aquests podem deduir-ne la data aproximada, ja que un dels cotxes que s'hi veuen era un Citroen del tipus "Stromberg", que va aparèixer a començaments dels anys trenta del segle passat.

El plànol del port (que reproduïm), el podeu veure des de dins a mar. No és un port com

Vista del sector de la vila on estava projectat fer-hi el port esportiu.

són els actuals, ja que les embarcacions tampoc no ho eren.

Hauria estat ubicat al llarg del tros més cèntric del Masnou, entre l'actual Club Nàutic (a ponent) i la Casa de Cultura (a llevant).

S'hi poden veure dues edificacions, la de ponent més gran i on s'ubicarien les principals dependències del port, i a llevant un de més petit. Entremig

diferents serveis i dos com espigons o embarcadors des d'on sortirien els velers. També s'hi pot veure, a dins a mar, un hidroavió, aparell molt en boga en aquells anys. L'única bandera que hi onejava, tenint en compte el tipus de règim imperant, era l'estatal.

NOTES

L'arquitecte municipal d'aleshores era Pere J. Bassegoda

i Musté, que també ho era de la "Sociedad de Seguros mutuos contra incendios de Barcelona". Aleshores podia tenir com a centre aquest sector, però ara podríem dir que no en té, ja que se n'ha volgut crear un de nou, que no ha reeixit del tot, especialment per la forma de desplaçar-se amb cotxe i el problema consegüent de l'aparcament.

Aquesta proposta municipal fou feta l'any 1926 (durant la dictadura de Primo de Rivera) i fins al 1967 no es va eixamplar la carretera (durant la dictadura del general Franco), amb perjudici d'uns quants, és clar.

Aquests plànols informatius no ens consten a la documentació consultada; però podreu veure el plànol detallat de com foren els tramvies que circularen de Montgat a Tiana, iguals als que haurien circulat pel Masnou.

FONS CONSULTATS

Arxiu Històric Municipal del Masnou
 Francesc Xurigué i Dúrich.
 "El tramvia de Montgat a Tiana".
 L'Aixernador edicions. Barcelona 1994. F. Armengol, M.A. Haro, E. Luque i C. Urquiola.

Vols fer-te soci de Gent del Masnou?

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

Nom i cognoms:.....

Adreça:..... **DNI:**

Data de naixement:..... **Telèfon:**

Nom i cognom cònjuge / parella:.....

Adreça electrònica (e-mail)

Quota anual: 26,50 € (Revisable anualment amb l'IPC)

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Autoritzo el pagament de les quotes de Gent del Masnou amb càrrec al meu compte / llibreta:

Banc / Caixa..... **Adreça**

Núm. de compte / Llibreta Entitat / oficina / D.C. / núm. de compte

.....

El Masnou.....de.....de.....

Signatura autoritzada

Arran de sòl

Per Pledebuit

Aquest mes l'he fet durant els dies de Festa Major. Volia fer una lloança de la festa, dels actes, de la feina que porta organitzar-los, de les persones que hi ha al darrere de qualsevol acte (i que no es veu ni es paga degudament ni, sovint, s'agraeix); però veient, des de la vigília mateixa, tot el que oferia el carrer, ho he deixat per a un altre any, ja que era molt i lleig. I em sembla que una festa no sols ha de ser correcta en els seus actes sinó també al carrer, que n'ha de ser un reflex (és allò de la dona del Cèsar) i, creieu-me, el reflex era desanimador.

Us comentaré tot el que vaig veure, com si fos un diari de la Festa Major, d'una **festa major alternativa**, dia a dia. Comença així el diari:

FESTA MAJOR...alternativa (això darrer està de moda i fa *progre*)

DIA 28 ... (vigília de Festa Major)

- BOTZINADA POPULAR A TOT EL LLARG DE LA N-II. Consistent en el que heu entès, fer sonar les botzines de la majoria de cotxes que en aquell moment es trobaven dins el terme de la vila, ja que hi havia, per obres a la N-II, un embús impressionant. - CONCERT DE VIGÍLIES, OFERT PER OBRES PÚBLIQUES. És el mateix que l'anterior, però vist per un optimista, o potser sord.

- EMBÚS GENERAL. Aquest era el provocador del "concert", ja que, només a Obres Públiques, se'ls pot ocórrer fer obres com la present en ple estiu i de dia.

DIA 29 ... (Sant Pere, patró de la vila)

- MATÍ. EMBRUTADA GENERAL ALS CARRERS. Consistia en el fet que els carrers eren plens de tota mena de porqueria, com: *tifes* de ca d'amo marrà i d'aquells "santets" que semblen protegits pels manaires i que en diuen *okupes*, restes de petards, etc., llaunes i gots, caps de pizzes i també deixalles (a certes cantonades) de fustes, mobles, etc. Amb la qual cosa el "divertiment" podien ser les rellicades o costellades que es podien frotre els vianants.

- PIXARADA POPULAR ALS RACONS DE LA VILA. Això era una variant de l'anterior, feta, pràcticament tota, per l'element masculí, que la nit de revetlla havia aprofitat la petita intimitat que podien donar-li certs racons per buidar la "carmanyola".

- PAPERASSA POPULAR. Aquest apartat és especialment publicitari, ja que els que la passen no tenen festa i, a més, volen acabar aviat i, és clar, tot va escampat arreu.

- VOMITADA POPULAR. Consistent especialment en restes de pizzes, que havien "deixat" els qui a la nit anterior s'havien divertit mamant com vedells.

DIA 30 i DIA 1, més del mateix. No vull cansar-vos; aquest programa alternatiu, per desgràcia, tenia poques variants.

Apa, i fins a l'any vinent, a veure si el vostre patró protegeix més el ciutadà honorat, que paga tots els impostos i que no causa problemes. Però em sembla que ho teniu fotut.

Bup, bup.

ELS RELLOTGES DE SOL PARLEN (VII)

Per Esteve Pujol i Pons

Ja feia molt de temps que no tenia ocasió de publicar un altre recull de llegendes pintades als rellotges de sol. Per sort, amics i coneguts continuen fent-me arribar troballes entorn de les inscripcions que descobreixen en les seves passejades i viatges. Ja veieu que en alguns casos no m'han sabut dir amb exactitud on les han vistes; els interrogants ho indiquen. No em resta més que agrair-los-ho i fer-vos-en partícips.

El sol per mi és com l'amor per tu
Santuari de Falgars

La llum ens mou
Esglesiola de Collsabadell

Hora dolça pelegri de la joia amb la mare
(Museu Delger ¿? Sant Sebastià de Montmajor) ¿?

Indicis umbra notat intrante huc sole, fugaces, quas, peregrini, trahas, matre beante, moras

(L'ombra de la busca, gràcies al sol que entra aquí, fa saber que de pressa que passen les estones del pelegri en companyia de la Mare Santíssima)
Ermita del Remei de Caldes de Montbui

Si està núvol no dic res, emprò quan el sol em toca amb l'ombra de la broca a tothom dic l'hora que és
¿?

Sense el sol no em miris que així ho va ordenar el meu amo
Breda

El sol coneix el lloc on s'ha de pondre
Girona

Festina lenter
(Vés de pressa lentament)
Vilassar de Dalt

Cròniques

Concert de Festa Major de la coral Xabec

Per Esteve Pujol i Pons

La nostra coral té nom de vaixell i d'un vaixell molt mariner. I què fan els vaixells?, doncs viatjar. Al migdia del diumenge, 1 de juliol, vam fer un viatge amb els vilatans i no vilatans que omplien la parròquia de Sant Pere. Melodies alegres, ritmes diversos i accents variats, amb imaginació a doll, ens van portar molt lluny.

Festa Major s'associa amb alegria, tabola i rialles. Primer vam anar al País Valencià i els manllevàrem dues cançons farcides de l'humor trapella que tant caracteritza la literatura i la música del nostre país germà: *Xumba, xumba* i *Bolero de Guadassuar*, ambdues tradicionals de València i arrançades per Diego Ramon i Lluch.

I de seguida vam enfocar proa a les Amèriques. Segur que si haguéssim aixecat els ulls hauríem vist els nostres indians, amb barret i vestit blanc, l'havà als llavis i la mulateta al costat traient el cap satisfets pel trifori de l'església. Si el públic hagués gosat tombar el cap també els hauria vistos al cor del fons del temple. Els seus fantasmes somreien beatíficament en sentir melodies del Nou Món: *Rosa Amarela* (tradicional del Brasil / H. Villa-Lobos), *Dónde va mi paloma* (tradicional de Xile / Blas Atanortúa) i *Adiós Nonino* (de l'argentí Astor Piazzola).

I vam acabar aquesta primera part amb dues peces en llengua francesa, una de sacra, pregària fervent, *Cantique de Jean Racine* (Jean Racine / Gabriel Fauré) i una altra de galana, enyorada d'enamoraments, d'aquelles que fan posar la pell de gallina de pur sentiment, *Madrigal* (Armand Silvestre / Gabriel Fauré)... *estimeu quan us estimen, que els jornos d'estimar són comptats!*

Foto de Ramon Boadella

Vam somriure a les primeres; vam emocionar-nos a les darreres.

I a la segona part complírem la dita *Roda el món i torna al Born*. I els viatges han de tornar-nos a casa. Que com a casa no hi ha res! I ara hi vam venir.

Vam cantar cançons ben nostres. *Joan del Riu* (tradicional del Rosselló / Manuel Oltra) i *Jovenívola* (Lluís Millet / Lluís Ma. Millet). I ara va arribar un punt afegit d'interès. La Montserrat Llagostera, directora de la Coral Xabec, vol recuperar aquelles melodies masnovines, algunes d'elles plenes d'ingenuïtat, amb què músics i poetes del Masnou van fer les delícies dels nostres convilatans temps ha. Gerard Maristany, en Grau "Til·là", en va musicar unes quantes i en vam interpretar dues com a primícies després de molts anys de silenci i mig oblit. Calgué acomodar-les als temps actuals, no pas pel que fa a la melodia ni a la lletra, sinó als cors mixtos; originalment només eren pensades per a veus d'home.

La Fundació La Calàndria n'havia facilitat les partitures. *Preludi primaverl* (F.Ramen-tol / G.Maristany, abril del 1922 / M.Llagostera), *La rondalla de les ones* (G.Maristany, abril del 1901 / M.Llagostera) i vam acabar amb *El cantaire del Masnou* o *Vals de les Pepones* (Joan Costa / M.Llagostera) tal com cal fer en una cantada de la nostra Festa Major. Com podeu veure, vam tornar a casa.

La rondalla de les ones va ser el bis reclamat pels aplaudiments dels assistents al concert.

A la Bàrbara Llacay, li corresponia un bon tros de l'ovació; se l'havia guanyada des del piano.

Un refresc a la plaça de Sant Pere ens va donar ocasió de fer-la petar en un dia assolellat i en un ambient agradable.

I continuem la tradició, ininterrompuda des del 1995, de participar amb els nostres cants a la Festa Major de la vila. I ara com ara no pensem trencar-la.

Cròniques

Nit de poesia i cant coral

Per Esteve Pujol i Pons

Sempre ens han dit que la poesia i la música són les arts més sublimes. Hi ha tres arts estàtiques, deien els clàssics, l'arquitectura, l'escultura i la pintura, i dues més de difluents, que corren com agermanades amb el temps, no en podem fruit d'un cop, necessiten el temps per expressar-se, el temps, aquest meravellós invent dels déus que permet que els mortals visquem. A la música i a la poesia, no els podem regatejar el temps.

Al vespre del dissabte, 7 de juliol, poesia i música ens van fer passar una bona vetllada. Era organitzada per l'Associació de Veïns i Comerciants del carrer de Sant Miquel de la nostra vila. Són gent d'empenta els del carrer de Sant Miquel!

Envoltats de la llum tremolosa i groguenca de les torxes, ambientats amb la flaire exòtica i sagrada de l'encens, van succeir-se versos i cançons. Els rapsodes van ser gent del GAT; els cantaires, els de la Coral Xabec. No entro en detall dels fragments poètics ni de les cançons

interpretades; només en faré un breu resum per tal que en quedi constància.

València i Catalunya portava per títol la primera part de la vetllada. El nostre més il·lustre poeta, Josep Pujadas Truch, ens va cantar la costa de Llevant, aquesta costa que serpenteja al llarg del Principat de Catalunya i del País Valencià. Poetes d'ambdós països, Vicent Andrés i Estellés, Jacint Verdaguer i Salvador Espriu ens van commoure amb paraules inspirades i ens van conduir des l'entranya del cor enamorat fins al cim de les muntanyes nostrades. Els cants van agermanar també tots dos països. I altra vegada Pujadas Truch ens va agombolar en el Masnou dels nostres amors, vila xamosa. La poesia va il·lustrar la música i la música va il·lustrar la poesia.

Amèrica es deia la segona part.

Pujadas Truch ens va fer altra vegada de timoner que ens va guiar des del Masnou a les Amèriques. Vam fer les Amèriques, com els nostres

avantpassats. I, quan el poeta masnoví ja va enfil·lar la proa cap al Nou Món, tots dins el vaixell vam arribar a les costes de les Índies, tots érem indians. Allà Pablo Neruda, Cecília Meireles, Lêdo Ivo i Vinicius de Moraes ens en van dir de molt boniques d'aquelles terres i d'aquella gent! I les melodies populars de Xile, de Mèxic, de Brasil i de Colòmbia ens van submergir en aquells paratges que els nostres capitans, pilots i mariners van estimar, on van viure, van enriquir-se, van empobrir-se, potser hi van morir.

Tant el Grup d'Aficionats al Teatre com la Coral Xabec es van sumar amb satisfacció a aquesta manifestació de cultura, promoguda des de la base mateixa de la nostra societat, des d'una associació de veïns i comerciants que demostra tenir inquietuds més enllà de les estrictament civils i comercials. Tant de bo que l'art formés part de tota vida associativa. La bellesa millora la vida ciutadana, ben cert.

Enhorabona, veïns i comerciants!

Cròniques

Visita a Can Teixidor juny 07

Per Mª Teresa Vidal i Tió

Diumenge, 17 de juny, junt a uns veïns del Masnou Alt i d'altres de diferents parts de la vila vàrem visitar el mas de Can Teixidor.

A l'entrada, després del pòrtic de les columnes, vàrem llegir les dues dècimes en rajola, commemoratives del primer tren de la península, del 1848, i la del centenari, amb la línia ja electrificada.

Al pati gaudírem de les magnífiques vistes de la platja, del port i fins a Barcelona.

En aquest pati va passar una curiosa anècdota. En un cotxe que hi havia aparcat, una companya, la Lourdes, em va fer adonar que a dins hi havia un gat enfurismat. Havia entrat, com a bon xafarder, pels quatre dits de la finestra, que era oberta, i ara el pobre, després de satisfer la natural curiositat, no sabia com sortir-ne. Aviso en Joan, es mira el cotxe i diu "Si és el meu". Va a buscar les claus i el gat va sortir-ne com ànima que

porta el diable.

La visita segueix per la capella, el galliner, el safareig i l'antiga comuna, tot té el seu encant. Dins la planta baixa, el gran vestíbul i el celler. Pugem al primer pis i des de la finestra veiem la gran bassa del molí. Menjador, biblioteca, i des d'aquesta, accedim a la gran terrassa, on, a més de la vista, podem veure unes rajoles antigues on hi ha la Mare de Déu de Montserrat, la "Moreneta", però blanca. Seguim per cambres fins a la galeria que dona a la bassa, bassa que em va causar un fort impacte, per

gran i per estar a tocar les parets del mas. Pugem al segon pis, més cambres emmoblades de diferents estils, ben interessants.

Després ens va portar a l'hort, al costat de la bassa, on gaudim de la naturalesa. Tornem a dins i baixem a l'auditori que hi ha al costat del celler, on en Joan, tranquil·lament, ens explica els vint segles d'història de Can Teixidor.

És una visita cultural que recomano, tothom en surt sorprès i a voltes meravellat de veure aquest indret masnoví de tanta riquesa històrica i visual.

Gimcana familiar Festa Major 07

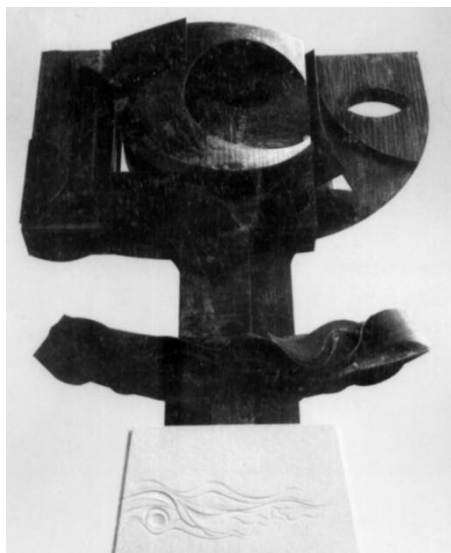
Per *Vocalia Recreativa*

El passat 8 de juliol, afegint-nos a la Festa Major, vam fer una gimcana pels carrers del nostre poble amb el tema genèric de "llocs singulars del Masnou".

En un dia esplèndid, sense calor excessiva, a dos quarts de deu del matí es van presentar sis dels equips incrits. Equipats amb la gorra de la gimcana i petits ajuts amb què vam obsequiar a tots els participants, es van posar en moviment per assolir els sis controls que havien de superar: la Nimfa, la mina de la plaça d'Ocata, el Museu Nàutic, el monument a l'11 de Setembre, la plaça de la Llibertat i el local social.

Van posar-hi molt d'entusiasme, tant

pares com fills, buscant i trobant els controls situats al llarg de l'itinerari cultural, on els participants van conèixer indrets que uns no coneixien i altres potser hi passaven sovint, però no havien mirat amb detall. Tots els equips van respondre quasi totes les preguntes que se'ls plantejaven; amb l'ajut dels fills trobaven els objectes que havien de presentar, així com els jocs a realitzar en els controls. L'enigma de la gimcana va ser endevinar amb trossos d'una

fotografia quin lloc del poble era. Ho consideràvem difícil, però al segon tros un equip ho va endevinar i va servir per donar-li la victòria final. A cada control els equips arribaven més suats. Alguns potser van perdre algun quilet.

Ens va sorprendre la valentia de dos equips, formats per masnovins que feia menys de tres mesos que vivien en el nostre poble. Van fer el circuit

junts preguntant a tothom que trobaven per resoldre les qüestions que es presentaven en cada control; pocs punts els van separar del primers.

Ningú no es va perdre pel camí i a l'hora prevista tots els equips tornaren al local social on acabava la gimcana amb un refresc i pica-pica per a tothom. En ser la primera gimcana que fèiem, vam repartir premis a

tots els equips participants, que van tornar cap a casa molt contents.

Desitgem que el proper any s'hi apuntin més equips i així serem més a passar-nos-ho bé. Com es va demostrar, no importa el temps de veïnatge al Masnou. Tothom pot ser guanyador.

Parlem de llibres

Per Pere Martí i Bertran

EN MARCEL, LES DENTS I EL RATOLÍ

La Maria Dolors Alibés (Vidrà, 1941) és un nom ben conegut de la Literatura infantil catalana, tant pel nombre de volums publicats (una cinquantena) com per l'èxit de títols com *Superfantasmes en un supermercat*, *Jasolina, vista fina...* I encara ho és més de la gent del Masnou, perquè durant anys hi va residir i fins i tot va fer algunes col·laboracions a *Gent del Masnou*. Des de l'any 1999, que va publicar el magnífic *L'Aniol i el peix*, ben poques obres seves havíem pogut llegir: si no ho recordo malament només el recull *Contes per explicar després de sopar*. Ara podem gaudir d'una obra nova, *Un ratolí sobre el meu coixí* (1), que combina el realisme més quotidià, amb la fantasia més comuna i acceptada en la literatura infantil. En Marcel és un nen preguntaire a qui estan a punt de caure dues dents. Les històries que li han explicat a l'entorn d'aquest fenomen fa que no pari de preguntar, sobretot a la mare: per què cauen les dents?, què recorda de la primera que li va caure a ella?, per què l'ha de posar sota el coixí?... Finalment li cau, segueix la tradició i, inquiet i saberut, s'espera despert per veure què passa i, com ell ja suposava i amb tota normalitat, és saludat i saludat el Ratolí de les Dents, que li venia a recollir la seva. La complicació, allò

que no s'espera el lector, és que el Ratolí està una mica empioicat i en Marcel l'haurà de suplir per una nit. No cal dir que ho fa amb ganes i èxit, però el lector, almenys el lector adult, hauria volgut viure les peripècies del nen, anant de casa en casa a recollir dents, cosa que l'autora remata amb un breu i sintètic "Efectivament, tot va anar bé, i cap a les quatre ja tenia a la butxaca..." (p. 50). No cal dir que en Marcel té regal i que, quan li cau la segona dent, a més a més del segon regal, rep una nota d'agraïment del Ratolí de les Dents que el fa d'allò més feliç. Si hi afegim anècdotes com la del gat familiar o la del llibre-regal de la primera dent de la mare, podem parlar d'una obra engrescadora, que els nens llegiran o escoltaran amb plaer.

No voldria acabar aquesta ressenya

sense plantejar el dubte sobre l'origen de la tradició presentada al conte. És cert que aquests darrers anys s'ha posat de moda (recordem per exemple *L'Oriol i el ratolí Pérez* de l'Eduard Márquez o *El ratolí Pérez* de la Josepa Vilurbina), però també ho és que no n'he sabut trobar cap referent a la tradició catalana, a no ser que es pugui emparentar amb la dels ratolins blancs del Pirineu, que, segons explica Joan Amades (Volum III, p. 808-809), els pastors trobaven pertot arreu: al jaç, al sarró, a les butxaques... Aquí al Principat almenys, la tradició, molt més religiosa, sempre havia fet que fossin els angelets els responsables de recollir les dents de llet i de substituir-les per un regal, com als països anglosaxons ho havien estat les fades. Els nous vents, carregats de laïcitat, pot ser que imposin els nous models. Del que no hi ha dubte és que la proposta de la M. Dolors Alibés, amb el nom tan ben trobat de Ratolí de les Dents (nom que, si no ho tinc mal entès, també s'usa en alguns països sudamericans), és la que, ara com ara, em sembla més encertada per anotar una tradició que sens dubte prové de la cultura popular castellana, encara que probablement no sigui pas anterior al segle XIX, i que ben aviat, pel que sembla, també ho serà de la nostra.

(1) M. Dolors Alibés: *Un ratolí sobre el meu coixí*. Editorial Bruño (Col·lecció: "Alta Mar (contes)", 65, Madrid, 2007. Il·lustracions de Roser Rius. 76 pàgines.

In memòria

Alexandre VILLÀ i BASSOLS

Bogotà (Colòmbia) 1920 - el Masnou 2007)

Per Joan Muray
Vocal de Cultura

Ens ha deixat un amic i un artista, un d'aquells homes d'arrels masnovines nascuts al Nou Món, on els pares, com tants altres convilatans, havien anat a fer les amèriques.

La família Villà havia regentat l'Escola de Nàutica que hi havia al carrer que ara, per aquest motiu, porta el nom de Mestres Villà, escola de la qual sortiren tants capitans de la marina masnovina.

L'Alejandro (com se'l coneixia) tenia dues vessants profundament marcades, l'art i l'esport, en ambdues hi va sobresortir. A més, era un bon conversador, afable i encuriosit, amb qui, quan t'hi trobaves, donava gust de tenir una llarga conversa.

Al món de l'art, fou el cinquè, dels onze germans, que s'hi dedicaren, després d'en Miquel, Andreu, Marc i Guillem. Era, com es pot veure, una família d'artistes, tots influenciats pel germà gran. La pintura de l'Alejandro tenia potència i intensitat, però jo encara en destacaria una altra vessant, la claror, que era diàfana, d'una lluminositat extrema, tant que en podríem dir que era feta en dies nets, després de passar una bona tramuntanada.

Pel que fa a l'esport, es va dedicar principalment al futbol; començà a jugar de menut a l'equip de la Catequística, després al primer equip del Masnou i, ja fora de la nostra vila, va fer-ho en un munt d'equips, tant catalans com de fora.

Al terreny més personal, vull contar dues anècdotes seves d'infantesa, de quan encara era

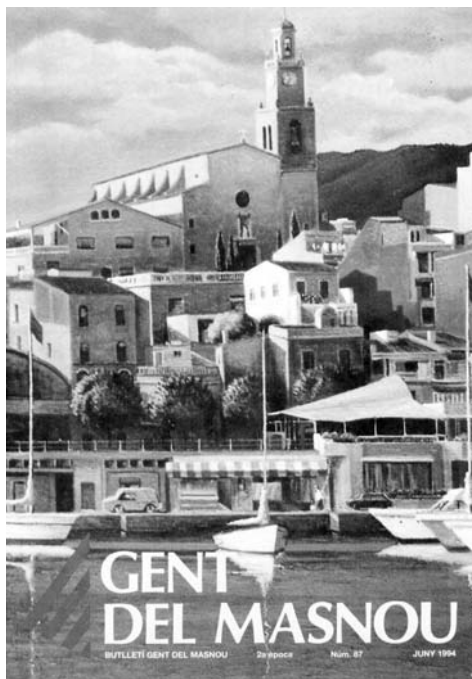
escolar al "Comú", deixeble del Sr. Pericot i company i amic del meu pare. Ambdues tenen relació amb el que he dit referit al món de l'art i de l'esport.

La primera es refereix a l'art. Als anys d'escola amb l'esmentat mestre, el dia que feien dibuix, ho feien al natural i per tant sortien fora la vila, sovint a l'entorn de la masia de can Teixidor, ja que oferia força aspectes interessants per ser captats. El Sr. Pericot els donava un temps determinat perquè cadascú fes el que volgués. La majoria s'hi estaven tot el temps per fer el dibuix, a alguns fins els faltava temps; però l'Alejandro i el seu germà Guillem, que anaven a la mateixa classe, eren els primers d'acabar la feina i, a més, perfecta. Ja es porta a la sang com es diu.

La segona, referida a l'esport, era que ja de menut el que l'atreia més era el futbol. Al meu pare, els Reis li havien portat una pilota de reglament, que era cobejada per la majoria d'amics i companys d'escola, però entre tots era l'Alejandro el qui més li recordava que portés la pilota. Li deia "Antolí, que portaràs la bimba?".

Aquesta frase va quedar tant entre ells que, ja de grans, quan es trobaven, encara que fos a casa del metge, l'Alejandro encara, tot fent broma, li preguntava per la "bimba".

Bé, ens ha deixat, però per sort podem gaudir de la seva obra sempre, és la diferència que marca els artistes de la resta de mortals.

Portada de la GENT del Masnou el juny del 1994

ELS PAPERS PERDUTS

Aquest any la primavera sembla un xic trastocada. I potser, de retruc, també jo mateix n'estic una mica, de trastocat. No tinc ganes de caminar ni de fer res. Per no avorrir-me m'he posat a endreçar papers. Papers vells, paperots. N'hi ha que ja no serveixen per a res i n'hi ha d'altres que cal guardar amb tota l'estima del món. Aquests, els papers estimats, són preuat testimoni d'antics esdeveniments familiars i dels nostres avantpassats. Demostren com eren, què feien, com vivien, com pensaven. Sí, no hi ha dubte, són papers que formen part de la meua vida. M'he posat a endreçar-los, a ordenar-los. Que no se'n perdi cap. Algun dia algú els trobarà i, si els llegeix amb el cor, veurà que també són part de la seva vida.

Amb aquesta il·lusió, he pensat que seria bo protegir-los una mica. He cregut que el millor seria guardar-los, ordenats, dintre d'un full de paper de barba. Bona idea!, he dit jo mateix en el meu interior. Apa, doncs, pensat i mans a l'obra. Comencem per anar a comprar paper de barba.

– Bona tarda. Voldria paper de barba –li dic a la dependenta de la papeteria, d'aparença espavilada i simpàtica, amb el cabell ros amb metxes tenyides i un jersei ben minvat que no devia abrigar gaire.

– Bona tarda –em contesta amb un somriure encisador, i continua:

– Perdoni, senyor, què m'ha dit de la barba? –mentre apaga el joc que estava fent en el telèfon mòbil perquè no li fos tan avorrida l'espera en aquesta hora de la tarda, quan no solen entrar gaires clients.

– Que voldria un plec de paper de barba, paper de barba. En teniu, oi que sí?

–No n'he sentit ni parlar mai d'aquest paper. Què és el paper de barba?

De bona fe, començo a explicar-li-ho.

– Sí, dona, és un paper una xic gruixut que fa uns anys era imprescindible per a fer instàncies i actes

dels notaris. És un paper molt bo i cada full és de la grandària de dos papers de carta junts.

– Ah, si és així, el que vostè vol és un din A3, home, és un paper normal i n'hi ha varies qualitats.

Possiblement servirà –vaig pensar– i el vaig comprar.

– Però, mira, per a protegir més bé el que vull guardar, no estaria de més embolicar-ho ben embolicat i per això no crec que hi hagi res millor que el paper d'estrassa. Que en teniu, de paper d'estrassa?

– Senyor, tampoc he sentit parlar mai d'aquest paper, ni crec que en tinguem. Què és el paper d'estrassa? En contestar m'hi vaig estendre una mica. És un paper bast emprat per a fer paquets. De paper d'estrassa eren les paperines que feien servir a les tendes per a les vendes de productes no envasats, que eren gairebé tots: sucre, arròs, fideus... i quan la medicina no era com ara, ni existia l'assegurança social, es feien molts remeis casolans i el paper d'estrassa formava part dels mitjans guaridors. Te n'explicaré un: un paper d'estrassa untat amb mel se sucava amb una mescla de llard fos amb aiguardent, al foc, i, ben calent, es posava al pit del malalt que patia tos i, per forta que fos, era un remei radical.

Jo començava a sentir-me una mica fora de lloc. Era bufona i maca, amb un melic preciós guarnit amb un *pearsing*, tal com exigeix la moda d'ara. Jo no tenia pressa. Ella tampoc. Així, se'm va ocórrer que podia

allargar la conversa demanant un altre tipus de paper.

– De paper secant, sí que en tindreu, suposo.

Mare de Déu, quina n'acabava de dir, jo. Ella em mirà estranyada, o empipada, jo què sé, i exclamà alçant la veu:

– Au va, de què vas ara, bon home? Paper secant dius, què diables és això del paper secant?

Fent-me l'interessant vaig començar a explicar que el paper secant era bastant gruixut, molt absorbent i resultava imprescindible per a eixugar la tinta quan s'escrivia amb ploma d'acer que calia anar sucant al tinter, quan encara no existia el bolígraf.

– Què dius ara? La que em faltava sentir avui; que no existia el boli? Però de quina època parles?... d'abans de descobrir l'Amèrica, suposo.

– No vagis tan lluny. Tan sols fa cinquanta anys que han desaparegut els tinters dels despatxos i les cases. Ah!, sí, també era obligat copiar tota la correspondència comercial en un llibre legalitzat. Primerament es feia tornant a escriure a mà les cartes al llibre; després van aparèixer les tintes i els papers copiatius i, mitjançant una premsa, de les anomenades premses de copiar, i unes teles humides, que calia posar entre papers secants, quedaven reproduïts els escrits en el llibre copiator. Tot un gran invent gràcies al paper secant.

– Molt bé, està molt bé tot això que expliques –em va dir la noieta rossa, que ja m'havia agafat certa confiança. Però mira, què vols que t'hi faci? Tu parles de molt enrere. Aquests papers ja no existeixen. Ni n'he sentit parlar mai a ningú. S'han perdut.

– Sí, s'han perdut. Tens raó. Parlo de quan jo era jove com tu ets ara. Però això fou el segle passat, el segle xx. Millor dit, el mil·lenni passat.

Joan Pijoan Jaqués
Col·leccionista de records
Barcelona (el Barcelonès)

ERA CATALÀ CRISTÒFOL COLÓN?

Per Josep Condeminas

Aquesta és una polèmica que de tant en tant surt a la palestra, encara que de veritat no s'han trobat proves definitives que demostrin el seu origen català. Naturalment, també hem de dir que, a aquestes alçades, hi ha molts interessos creats perquè no sigui així; però, també hem de tenir en compte l'opinió d'una persona tan prestigiosa i documentada com l'historiador peruà Lluís Ulloa Cisneros, que fou director de la Biblioteca Nacional de Lima i que va afirmar que el descobridor es deia Joan Colom i no Cristòfol Colón. Curiosament, la carta que Colón va escriure al seu protector, Lluís de Santàngel, assessor de la reina Isabel, després del seu primer viatge, no signava com a *Colombo*, versió italiana, ni *Colón*, versió castellana, sinó *COLOM*, clarament català.

Segons Ulloa, Joan Colom pertanyia a una família catalana que va lluitar contra Joan II, pare de Ferran el Catòlic, en la guerra civil catalana de 1461-1471 i que, a causa de la derro-

ta, Colón va emigrar a França. A partir d'aquí, la vida de Colón entra en una espiral novel·lesca doncs; Ulloa afirma que el descobridor es va unir com a tripulant a una petita flota que es dedicava a la pirateria. També un tal Sofus Larsen, en un llibre publicat a París l'any 1926, diu que Colón es va unir a uns danesos l'any 1476 i van organitzar expedicions a Islàndia i Groenlàndia, fet que li permetria adquirir coneixements d'altres terres a l'altra banda de l'anomenat "oceà tenebrós".

Menéndez Pidal, filòleg i historiador, també opinava que Colón pertanyia a una família enemiga de Joan II i que havia participat a diverses expedicions pirates, cosa que era motiu més que suficient per amagar la seva verdadera identitat fent-se passar per genovès. Al 1932, estimulats pel dictador Mussolini, molts historiadors italians van publicar nombrosos escrits que pretenien demostrar l'origen genovès de l'almirall,

però, segons Salvador de Madariaga, escriptor i biògraf de Colón, Hernán Cortès i Bolívar, en el seu llibre *Cristopher Columbus, being the life of the Very Magnificent Lord don Cristóbal Colón*, publicat a Londres al 1939, afirmava que Colón realment havia nascut a Gènova, però que procedia d'una família de jueus catalans emigrats a Itàlia en època de persecució.

També hem de tenir en compte Pere Màrtir de Anghiera, amic personal de Colón, que ratifica que aquest era català de Mallorca, una afirmació que també va ser posada en dubte. La veritat és que la troca s'embolica fins a l'infinit i, malgrat que avui dia predomini el seu origen genovès, no són gens menyspreables els seus indicis de catalanitat, a no ser que es demostrin el contrari amb proves irrefutables. Altra cosa seria si realment Cristòfol Colón o Joan Colom va ser el primer a descobrir Amèrica, però això ja és un altra història.

Teatre capital

(La cartellera barcelonina)

Per Rosa M. Isart
Fotografies de
Ma. Josep R. Lucas

A l'agost no tanquem

Només el dimecres 1 d'agost l'espectacle *Em dic Erik Satie, com tothom* arriba en el marc de les consolidades **Nits d'Estiu** a CaixaForum Barcelona (Av. Marquès de Comillas, 6-8). En **Quim Lecina**, Eva Curtó, Pau Ferrer, Daniel Oliu i Daniel Regincós presenten (a les 21 h.) una petita perla que l'any 2006 formà part de la programació del Versus Teatre; una posada en escena amb música i textos d'**Erik Satie** extrets dels llibres *Memòries d'un amnèsic* i *Quaderns d'un mamífer*.

El mes passat felicitàvem el **Versus Teatre** (www.ver-susteatre.com). Sant-tornem-hi! Per l'agost la sala no tanca. I recuperen el muntatge vist fa poc al Teatre Lliure (cicle Radicals Lliure) *Four Moviments for Survival*, que presentarà la companyia **Amaranto** (Àngeles Ciscar, David Franch, Lúdia González Zoilo), del 7 al 19 d'agost de 2007. Recordem que l'any passat i també per l'agost, dintre d'aquest Avantime o Cicle de Noves Autories Contemporànies, hi representaren *Indignos*. Amaranto, que des del 1998 ofereixen diversos projectes d'investigació al públic, assegura que una de les paradoxes actuals de l'Art és que curiosament l'art viu allunyat de les classes socials menys afavorides i més empobrides i que al mateix temps, però, és aquesta classe social la que ve éssent representada pel que podríem anomenar art de compromís, denúncia o reflexió social.

El 8 d'agost podem desplaçar-nos a **Tarragona**. En el marc del Festival d'Estiu de la ciutat (FET'07, [\[ragona.cat/cultura/escena/fet/\]\(http://ragona.cat/cultura/escena/fet/\)\) podrem gaudir de *Los persas: réquiem por un soldado*, una creació conjunta del director **Calixto Bieito** i del dramaturg **Pau Miró** \(Barcelona, 1974\), que a partir d'*Els perses* d'Èsquil \(525-456 a. C.\) reflexiona, en realitat, sobre els soldats espanyols morts a l'Iraq, a l'Afganistan, a Kosovo, ..., en definitiva, a qualsevol lloc on sota qualsevol excusa s'hi porta a terme una guerra.](http://www.tar-</p>
</div>
<div data-bbox=)

El 13 d'agost dintre de la programació del **Festival de la Porta Ferrada** (www.guixols.cat/portaferrada) **Josep Maria Pou** porta la seva premiadíssima *La cabra o ¿Quién es Sylvia?* a Sant Feliu de Guíxols. El muntatge va obtenir el guardó a Millor Espectacle de Teatre als Premis Max de les Arts Escèniques d'enguany.

Talla el mes per la meitat la Festa Major de Gràcia (del 15 al 21 d'agost, www.festamajordegracia.cat).

Molt possiblement aquest mes qualsevol excusa és bona per aprofundir en el coneixement de la nostra geografia. Una escapada a Sitges el dilluns 20 d'agost pot acabar amb una sessió de teatre amb en Joan Pera, la Mont Plans i la Llol Bertran. L'Auditori de l'Hotel Melià acull la comèdia *Òscar, una maleta, dues maletes, tres maletes*, que el dissabte dia 25 es trasllada a Berga.

El setembre enceta la nova temporada teatral. Us avancem una primera cita. Del 6 de setembre al 14 d'octubre el Teatre Romea (www.focus.es) presenta *Tres dramolette* de Thomas Bernhard (1931-1989), traduïts per Anna Soler Horta, amb direcció de Carme Cané i interpretació de Rosa M. Sardà, Mercè Pons i Pepa López.

El mateix dia 6 de setembre començarà la Fira Tàrrrega (www.firatarrega.com): quatre dies intensos per dir adéu-siau a les nostres vacances o ans al contrari: començar-les.

Fotografies de Ma. Josep R. Lucas

XXXIV Curs de Balls de Saló setembre - desembre 2007

del 28 de setembre al 21 de desembre

Cada divendres de 20.30 a 22.30
**Rock, tango, txa-txa-txa, vals, fox, pas
doble, mambo, etc...**

Places limitades. Preu parella: 75 €

Inscripcions i informació:

a Gent del Masnou Dr. Agell, 9
de 6 a 9 del vespre. Tel 93 540 39 29

Organitza:

Vocalia Recreativa

 **GENT
DEL MASNOU**

Nit d'Havaneres i Rom 07

**Dissabte
22 DE SETEMBRE
A LES 9 DEL VESPRE
A LA PLAÇA D'OCATA**

Entre Maragall i Maragall: 100 anys de fracassos

Article que publiquem amb l'autorització expressa de NEWSLETTER.CRITERI

Escolta, Espanya, - la veu d'un fill / que et parla en llengua - no castellana; / parlo en la llengua - que m'ha donat / la terra aspra: / en aquesta llengua - pocs t'han parlat; / en l'altra massa. [...] On ets, Espanya? - no et veig enlloc. / No sents la meua veu atronadora? / No entens aquesta llengua - que et parla entre perills? / Has desaprès d'entendre an els teus fills? / Adéu. Espanya!"

Aquests són els versos inicials i finals de l'"Oda a Espanya", que Joan Maragall escrigué el 1898, dins d'"Els tres cants de guerra" (Visions i Cants, 1906), amb què el poeta intentava materialitzar verbalment el dilema de la societat catalana davant l'immobilisme d'una Espanya que vivia encara de les glòries imperials i que no admetia com a pròpia cap altra realitat que no fos la d'arrel castellana. En aquells moments, la construcció d'una realitat nacional pròpia, catalana, es debatia entre treure's de sobre el llast d'Espanya, que vivia més en el passat que en el present, o bé intentar reformar-la per tal de modernitzar-la i que això permetés l'encaix de la catalanitat dins de les seves fronteres.

Aquesta darrera opció és la que prengué el catalanisme conservador de la Lliga primer i el republicanisme d'Acció Catalana i ERC després.

S'associava modernitat amb democràcia, superació del passat amb l'esperança d'un futur renovat. I havent passat cent anys dels versos maragallians, recentment, un altre Maragall, el nét, sembla que també es debat ara entre la voluntat (nova-

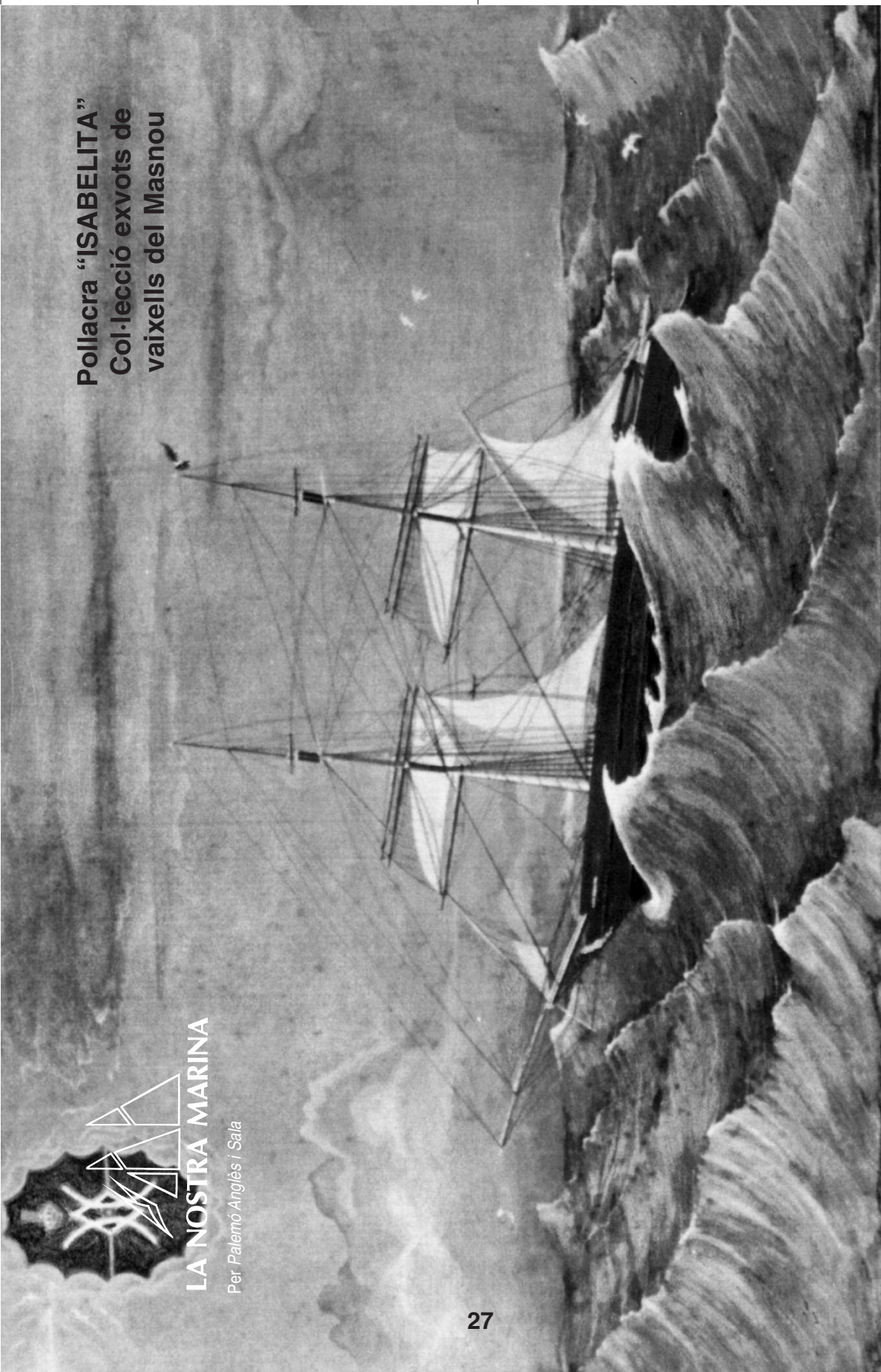
La muntanya de Montjuïc, amb el castell al fons. Fotografia arxiu del 1973

ment fallida) de reformar Espanya, per encabir-hi la Catalunya reduïda i estreta de les quatre províncies, i el sotrac de la recentment descoberta que l'Espanya de sempre, imperial, maltíssimament orgullosa, xulesca, és manté, com si res no hagués passat en aquests cent anys. Hi han passat monarquies i repúbliques, democràcies i dictadures (2), partits espanyols de dretes i d'esquerres. I els catalans encara som on érem quan l'avi Maragall escrigué "Els tres cants de guerra". Els dilemes són els mateixos.

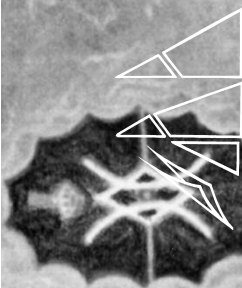
I nosaltres diem: No en podem treure cap conclusió? Tan talosos i estúpids, tan necis som els catalans que no som capaços de treure'n lliçons? De veure-hi clar, davant de tan preclares evidències? De veure que hi ha una essència indestructible que fa que Espanya no pugui concebre's si no és a partir del domini d'altres realitats nacionals que la pròpia? Federalitzar, democratitzar Espanya és un contrasentit, un impossible.

D'Espanya (igual que de la "democràtica" França), no podem esperar res que no sigui allò que ens guanyem amb la voluntat de ser nosaltres mateixos. Res no ens serà

donat. La llibertat d'un poble no és un objectiu que s'aconsegueix demanant almoïna, justificant-se a cada moment o demostrant por i inseguretats pel que pensaran els altres. El poeta deia: "La llibertat no és cara per escassa, sinó escassa perquè s'ha de guanyar (Salvat-Papasseit)". Cal, doncs, assumir, dir i proclamar el que som, com no ho hem fet mai, manifestar-nos sincerament i clara, que som el que som, desacomplexadament, que, la nostra realitat, la volem construir nosaltres, sense dependències ni imposicions. Sense amagar-nos-en. Hem de parlar a francesos i espanyols amb el llenguatge dels homes lliures, perquè nosaltres sabem que aquesta empresa, per la qual paga la pena treballar, és el nostre ser o no ser. Que no hi ha més alternativa. Addenda. Els encara incrèduls poden reflexionar després de llegir les paraules d'un espanyol que sí que ho tenia clar, que nosaltres no som ells: "És una llei de la història d'Espanya la necessitat de bombardejar Barcelona cada cinquanta anys. El sistema de Felip V era injust i dur, però sòlid i còmode. Ha servit per a dos segles." (Manuel Azaña, president de la II República Espanyola)

Pollacra "ISABELITA"
Col·lecció exvots de
vaixells del Masnou

LA NOSTRA MARINA

Per Patrimoni Anglès i Sala

PETIT CANIGÓ

RESTAURANT
FEM VACANCES DEL 27
D'AGOST AL 26 DE SETEMBRE

Bones vacances d'estiu

Santiago Rusiñol, 43 · Tel. 93 555 23 96 · El Masnou

Comerços dels carrers
Santiago Rusiñol i
Mestres Villà amb la

Nit d'Havaneres i Rom 07

Dissabte
22 DE SETEMBRE
A LES 9 DEL VESPRE
A LA PLAÇA D'OCATA

CAN RAC
ELABORACIÓ PRÒPIA

Vacances del 6 al 26 d'agost

Mestres Villà, 101
Tel 93 555 16 64 · El Masnou

Forn de pa i Pastisseria

Bautista

El nostre pa de cada dia
Mestres Villà 87-89 · Tel. 93 555 20 89 · El Masnou

TOTES LES TARDES
D'AGOST TANCAT

TALLER DE PUBLICITAT
DISSENY GRÀFIC

Jaume I, 112
T.93 555 80 06/16 59

No hi sóc del 6 al 26 d'agost

ORTA

TOT PER A LA IL·LUMINACIÓ
Cèrcols halògens i de baix consum Aplics · Llums · Regletes...
i tot tipus de material elèctric

VACANCES DEL 6 AL 26 D'AGOST

Mestres Villà, 105 - 107
Tel 93 540 33 47 Fax 93 555 70 02
El Masnou

Exposicions

Fins al 3/8

“Fruits”, de Joan Condal.

Del 4 d'agost fins al 7 de setembre el local romandrà tancat per vacances.

De l'1 al 21/9

Il·lustracions del setmanari “L'ESQUITX”, del Fons Batllori Jofre, de Teià.

Col·leccionisme

TROBADA MENSUAL D'INTERCANVI DE PLAQUES DE CAVA (cada segon dimecres de mes)

AVÍS: La trobada del mes d'agost no se celebrarà per raó de vacances.

Propera trobada: Dimecres 12 de setembre, de 19 a 21 hores, al local social

SETEMBRE

SORTIDA TRENET DEL CIMENT

Alt Berguedà 16-9-07

Sortirem del Masnou, de la plaça d'Espanya, puntualment a les **8 del matí** amb autocar fins a la **Pobla de Lillet** per tal d'agafar el **trenet** que surt a 2/4 d'11 del matí. Visitem les **Fonts del Llobregat**.

Preus: **31 euros, socis. No socis, 35.**

En el preu, hi van inclosos: autocar, dinar i tren. En el cas de no cobrir les places de l'autocar, quedaria anul·lada la sortida.

Data límit d'inscripció: el 6 del 9 del 2007

Coordinador: **Jordi Milà, tel. 93 555 4771**

Ingrés: Caixa Penedès, Pl. Marcel·lina Monteys, el Masnou.

Compte corrent: 2081-0529-18-3300002750, indicant: nom, cognom, telèfon i el concepte: **Trenet del Ciment**

Ho organitza;

Amics del Ferrocarril del Masnou

L'endevinalla

Som moles per triturar,
d'una blancor com de vori;
som ganivets esmolats
i no fem pas cap desori.

Resposta: les dents

Demanam a tots els socis i simpatitzants que vulgueu rebre informació de l'entitat *Gent del Masnou* que ens comuniquen la vostra adreça electrònica. Feu-ho, si us plau, a **gentmas@suport.org**

Foteses

Per Joan Bosch

- La senyora a la minyona:
 - A veure si avui té atenció amb els invitats que ens visitaran!
 - No es preocupi pas, vigilaré que no s'emportin cap cullera ni cap ganivet.
- Adéu, guapa!...
 - Em sap molt, molt de greu, no poder dir el mateix de vostè.

- En Joan veu el seu amic Jaume:
 - Ostres, quina elegància; sembles un dandi.
 - És que ara em dedico a vendre mobles.
 - I n'has venuts molts?
 - Sí, tots els meus

- Entre gent seriosa:
 - Jo no he fet l'amor amb la meva dona fins després de casar-nos. I vostè?
 - No ho sé; com es deia la seva esposa de soltera?

- En el restaurant:
 - Cambrer, hi ha un ratolí en el plat de sopa
 - No es preocupi; és ben mort.

- Un geperut castellà entra en una peixateria i pregunta a l'encarregat, també castellà:
 - ¿Me pone bonito?
 A qui tot seguit l'amo respon:
 - Pero, señor, ¿se figura que esto es Lourdes?

Coses de nens petits:

- Mamà, mamà, què tens a la panxa?
- El teu germanet
- Que l'estimes molt?
- I tant...molt molt...
- Llavors, per què te l'has menjat?

- Passa pel carrer una senyora molt vella. Un nen la para.
 - Senyora, em faria el favor de tocar el timbre d'aquesta casa, que jo no hi arribo?
 La bona senyora ho fa i el menut encara corre.

- Un nen entra en una botiga:
 - Que té peus de porc la seva mestressa?
 - Jo no ho sé pas, noi, mai no li he vist els peus, perquè sempre va amb les sabates posades.

Vols fer teatre?

T'agradaria descobrir el que ets capaç d'expressar amb el teu cos i la teva veu?

Ets dels qui agrada jugar a ser un altre?

No ho dubtis. Vine i...actua!

Cursos de teatre per a nens, joves i adults

Telèfons de contacte: 627630082 (Oriol Colomer) 676334144 (Aina Ripol)

MASNOU.COM

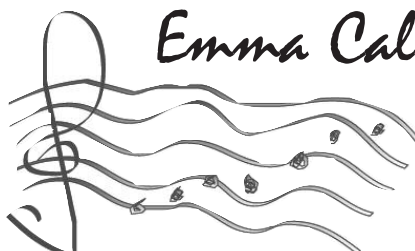
WWW.EL

Portal social

Jordi Viñas Tremols
686 07 87 34

escola de música

Emma Calvo

C/.Parlament de Catalunya.28
el Masnou 630 16 33 26

Pl. Marcel·lina Monteys, 1
08320 EL MASNOU

Telèfon/fax: 93 540 39 06

CONSTRUCCIO

ARTECO

**SALA
AUTOMOCIÓ**

- MECÀNICA I ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL
- PNEUMÀTICS
- ALINEACIONS
- AIRE CONDICIONAT

C/. Xile, 1. Tel 93 540 42 04 • El Masnou

G U I N G U E T A
MENYO

A la platja d' Ocata, dia i nit, 619 610 374

Àngel Tena

Venda directa al públic. **JOIER**

TIME FORCE
ultimate concept watches

Barcelona, 28 · El Masnou · **93 555 64 51**

E S P E C I A L I S T E S E N D I A M A N T S

Pintor Domènech Farré, 13-15 · Tel. **93 462 80 00** · 08320 El
Masnou
www.dogi.com